

Poštnina plačana pri  
pošti 1317 Sodražica

# Suhorobar

82/ XV, maj–junij 2013



Glasilo občine Sodražica



## VSEBINA

- 3 ŽUPANOVA STRAN  
(Ne)potrebnost občine
- 4 AKTUALNO  
S seje: nove cene storitev in oddelek vrtca Komasačija na Gori
- 6 PSOGLAVSKI DNEVI  
Vabljeni na pisano tridnevno dogajanje
- 8 ŠIROKO OBZORJE  
Skrb za vodo
- 9 OBLETNICA CSD  
Četrto stoletja Centra za socialno delo Ribnica
- 10 ŠOLA  
Šolarji gredo v svet  
Desa Muck podelila priznanja za BZ  
Predstava o Piki žanje uspehe  
Kaj si bodo zapomnili devetošolci?
- 15 DRUŠTVA  
Zaključen Šedrški živ-žav Okrogli obletnici  
Spoznavamo tradicijo
- 18 MLADI  
Odprava na Madagaskar  
Uspeh akcije 8UR
- 19 ŠPORT  
Aktivnosti ŠD Extrem  
Balinarji ne počivajo
- 21 KULTURA  
Obisk opere  
Izšla nova knjiga Ivana Šege
- 24 OD TU IN TAM  
Cepljenje mačk  
Predstavljamo Bend501
- 26 VAŠA STRAN
- 27 NOVIČKE IZ KNJIŽNICE  
Kaj bi brali poleti?

Foto na naslovnici: Meta Drobnič

## Poletno delo

Piše: Nina Pirc Vovčko, urednica

Po tako deževni in hladni pomladi se še kako prileže martinčkanje na toplem soncu ali pač počitek v osvežilnem zavetju kakšnega drevesa, nadstreška, vrtno ute. Če je bila še včeraj zima, smo danes – pripravljeni ali ne – pošteno zakorakali v poletje z vsemi njegovimi značilnostmi. In čeprav je za kmete in marsikoga drugega poletje še posebej delovno obdobje, čutimo, da se moramo zdaj tudi malo ustaviti, da potrebujemo počitek in oddih, spremembo.

Tako kot Slovenci nasploh tudi Sodražani veljamo za pridne, delavne ljudi. Če odmislimo izjeme, je delavnost še vedno cenjena lastnost. Koliko je obrtnikov, ki v domači delavnici delajo od jutra do večera, ali pa po službi vodijo še popoldansko dejavnost. In koliko je zaposlenih, ki hkrati s službo skrbijo za kmetijo ali večji vrt, njivo. Ne manjka niti staršev, ki čez leto po cele popoldneve predsedijo pri svojem podmladku in domačih nalogah. Ne nazadnje je tu nešteto mlajših in starejših prostovoljcev, ki številne proste ure posvetijo zahtevnim projektom v dobrobit sokrajanov ali domačega kraja.

Prostovoljnih projektov v Sodraški dolini tudi to poletje ne bo manjkalo. Že čez nekaj dni se bomo lahko udeležili pisanega dogajanja Psoglavskih dni, sledilo jim bo prav tako barvito oratorijsko rajanje, ne pozabimo pa, da prostovoljci organizirajo tudi gasilske veselice in nogometne turnirje, obiskujejo bolne in onemogle, pojejo v zborih, prirejajo dobrodelne koncerte ali se na pomoč odpravijo v tujino.

Kaj žene prostovoljce, da se udeležujejo pri projektih, ki jim gotovo ne bodo prinesli materialnega zasluga? Morda velika želja, da bi v svetu pustili svoj pečat, ga zapustili lepšega, boljšega? Morda pogosto spregledano dejstvo, da ob takšnih projektih rastejo v človečnosti? Za prostovoljno delo obstaja kup razlogov, ki so v temelju plemeniti in dobri, saj vodijo v resnično zadovoljstvo in mir. A zdi se mi, da včasih pozabljamo, da je prostovoljno delo še vedno – delo. In ne glede na to, koliko delo cenimo, je dobro paziti, da ga ne pre-cenimo. Sicer se utegne zgoditi, da bo izgubilo svoj namen: namesto da plemeniti in osrečuje, lahko (za)greni.

Zato se to poletje ne pozabite ustaviti ter zadihati s polnimi pljuči in brez slabe vesti. Srečno!

*To poletje se ne pozabite ustaviti ter zadihati s polnimi pljuči in brez slabe vesti.*

## NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **2. 8. 2013**. Suhorobar izide **22. 8. 2013**.

Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov:

**suhorobar@gmail.com**

Navodilo za oddajo prispevkov:

- Besedila naj bodo v formatu .doc oziroma .docx, fotografije v formatu .jpg z dodanimi komentarji. Prosimo, da navedete tako avtorja prispevka kot avtorja fotografij.
- Identičnih prispevkov, ki so bili že objavljeni oz. so namenjeni za objavo v drugih medijih, ki pokrivajo območje občine Sodražica, ne bomo objavili.
- Pri prispelem gradivu si pridržujemo pravico do krajšanja in drugih uredniških popravkov.

## Sodražica – (ne)smiselna občina

Piše: Blaž Milavec, župan

Vsaka stvar je za nekoga smiselna, dokler je zanj potrebna, in nesmiselna, ko je ni oz. ni več potrebna. Vprašanje ureditve lokalne samouprave v Sloveniji, zlasti z vidika utemeljenosti tolikšnega števila občin, je potrebno presojati v razumevanju časa, predvsem pa tistih, ki tako vprašanje postavljajo. V svojem bistvu ni tako pomembno za samo področno materijo, ampak veliko bolj posredno – politično za tiste, ki na tem področju žele kovati neko korist. Vsebinska občina v strokovnem smislu ni točno določena in omejena zgolj na določen delokrog in okvirje, ki bi bili nepredušno zaprti. V svetu poznamo bogate in revne, razvite in nerazvite države, ki imajo veliko število občin in obratno. Do sedaj ni poznanega, vsaj jaz ga ne poznam, tako prepričljivega argumenta, ki bi jasno in nedvoumno utemeljeval razloge za velike občine nasproti majhnim. Z vidika učinkovite pokritosti in celovitosti »upravne ponudbe in storilnosti« se tehtnica preveša v prid sistemu večjih in maloštevilnih občin. Enako Virantov argument po lažjem nadzoru. Z vidika čim bolj enakomernega regionalnega razvoja, decentralizacije in razpršenosti razvojnih sredstev pa, nasprotno, argumenti govorijo v prid manjšim občinam. Podobno so manjše občine bolj primerno okolje za udejanjanje neposredne demokracije. Manjše občine so veliko bolj uspešne tudi na področju učinkovitosti in odzivnosti, saj smo uspeli pripraviti in uspešno izvesti večje število investicijskih projektov kot v velikih. Na splošno pa smo vse slovenske občine, se pravi lokalna samouprava, v lanskem letu izvedle dve tretjini vseh investicij v javnem sektorju, država pa le eno tretjino, čeprav predstavlja delež sredstev, namenjen za lokalno samoupravo, le slabih 10 % vseh javnih financ.

Vse povedano jasno izkazuje, da ni posebej utemeljenih razlogov, ki bi narekovali obširnejše in tako drastične spremembe na področju naše lokalne samouprave, razen v smeri izboljšanja sedanjega sistema. Z združevanjem občin bi res privarčevali sredstva, namenjena za plače in nagrade občinarjev, se pravi občinskih funkcionarjev ter nekaj zaposlenih v občinskih upravah majhnih občin, povečini mladih izobraženih kadrov s podeželja, ki bi ostali brez služb, vsi ostali

stroški pa bi ostali. Z združitvijo občin bi se koncentrirala tudi razvojna sredstva. V Franciji, kjer so z reformo lokalne samouprave povečali število občin, so ugotovili, da je bil to eden najuspešnejših in najcenejših načinov za decentralizacijo in razvoj podeželja. Podobno lahko ugotavljamo tudi pri nas. Zato je potrebno presojo finančne utemeljenosti lokalne reforme gledati tudi s tega vidika. Tisto, kar bi privarčevali z združitvijo in ukinitvijo določenih delovnih mest na občinah, bi vsaj dvakratno izgubili s koncentracijo moči in razvoja v večjih mestih in krajih. Razvitost posamezne države pa se presoja po razvitosti podeželja, zlasti najrevnejšega in nerazvitega, in ne le mestnih središč. Kakšna je solidarnost urbanih območij do podeželja, se na primer kaže že pri ceni komunalnih storitev. Predpisi, ki jih je sprejela država (občine jih moramo samo izvajati) pač določa vključitev stroška amortizacije infrastrukture v ceno storitve. Iz tega izhaja, da bo prebivalec podeželja v večini primerov plačeval višjo ceno kot prebivalci v mestih, ker je infrastruktura na posamezno gospodinjstvo na podeželju pač dražja (daljše razdalje in manj uporabnikov). Podobnih stvari je še kar nekaj, z ukinitvijo manjših podeželskih občin pa bi bilo tega še več, saj se v majhnih občinah investicije izvajajo ceneje kot v večjih urbanih, kar vsaj malo ublaži obvezne finančne obremenitve prebivalstva.

Tudi če pogledamo primerjalno, po drugih državah, kar radi delajo zagovorniki združevanja in ukinitanja manjših občin, ugotovimo, da je naša ureditev izredno primerljiva in podobna ureditvam v drugih evropskih državah, da ima več evropskih držav celo večje število manjših občin od Slovenije. Na tem mestu bi bralcem želel podati prikaz stanja po drugih državah EU, kot ga je v članku Od kod misel, da je občin v Sloveniji preveč? napisal Robert Mulej. Objavljen je bil 7. 6. 2013 na spletni strani Zlatega kamna:

*V Avstriji imajo 2.357 občin, kar pomeni, da ima vsaka občina v povprečju 3.582 prebivalcev. Več kot pol občin (1.466) ima manj kot 2.000 prebivalcev. Ena (mestna občina Dunaj) jih ima več kot milijon. Zato pa ima kar 187 občin manj kot 500 prebivalcev.*

*Pojdimo naprej. Švica: 2.406 občin s 3.306 prebivalci v povprečju. 1.525 občin ima*

*manj kot 2.000 prebivalcev: najmanjša jih šteje 12. Nemčija: 11.298 občin, ki so »dokaj velike«: v povprečju imajo 7.111 prebivalcev. Slovenske občine jih imajo v povprečju 9.757. Najmanjša občina v Nemčiji ima 10 prebivalcev.*

*Nikakor ne želimo spodbujati nastajanja občin z nekaj prebivalci. Samo to, kaj je »dejstvo«, želimo preveriti s konkretnimi podatki. Zanimivo, zakaj ob zatrtjevanjih, da je pri nas občin preveč, ne politika ne »stroka« nikdar ne navedeta podatkov Eurostata? Po teh podatkih je v 27 članicah Evropske unije več kot 120.000 občin, ki imajo v povprečju 4.137 prebivalcev in vključujejo tako občine z več milijoni prebivalcev kot takšne, ki prebivalcev sploh nimajo.*

*Večina evropskih držav ima občine, ki so v povprečju manjše od naših. Večje občine imajo praktično le v skandinavskih državah. Ampak tam je celoten sistem lokalne samouprave zasnovan povsem drugače. Ponovimo le en podatek, objavljen v zadnji izdaji revije Zlati kamen: na Danskem lokalne skupnosti upravljajo s 37,3 odstotki bruto družbenega proizvoda, v Sloveniji pa z 9,7 odstotka.*

Dilema o prevelikem številu občin je po mojem mnenju umetna, ustvarjena z namenom koncentracije moči in vpliva, seveda pa je tudi zelo hvaležna tema v luči vsesplošnega iskanja dodatnih sredstev za pokrivanje proračunske luknje. Jasno je, da morajo tudi občine prispevati svoj del k varčevanju in ureditvi javnih financ, zato so nastale na zniževanje sredstev, ki so namenjena njihovem delovanju. Vsako leto se občinam nameni dobrih 200 milijonov manj denarja, hkrati pa se povečujejo njihove naloge in obveznosti, kar dodatno realno znižuje njihova finančna sredstva. To je veliko več, kot bi prihranili z združevanjem ali ukinitvijo manjših občin. Kot že rečeno pa je res, da bi bilo potrebno v določenem delu reorganizirati lokalno samoupravo. Občine, zlasti manjše, so resnično premajhne za izvajanje vseh istih nalog kot npr. Ljubljana ali druga mesta. Veliki investicijski projekti, urbanizem, šolstvo, zdravstvo, gospodarstvo itd., so področja, ki bi jih moral pokrivati vmesni nivo lokalne ali pa regionalne samouprave. Ni nujno, da se ustanovijo pokrajine z dodatno administracijo in vsemi organi, kot je bilo mišljeno v preteklosti. Po mojem mnenju in tudi mnenju številnih, ki delujejo na področju lokalne samouprave, bi bilo brez dodatnih stroškov in z velikim učinkom smiselno preoblikovati zdajšnje upravne

enote ter skupne občinske uprave v novo institucijo (npr. okraji, okrožja), ki bi združevali skupne in zahtevnejše naloge občin in del državnih pristojnosti. Zdajšnje občine bi lahko postale vitkeje in še bolj učinkovite tako, da bi se preusmerile v svoje izvorne in najpomembnejše naloge – razvoj svojega območja –, rutinske birokratske posle ter vodenje najzahtevnejših projektov pa prenesle na take vmesne institucije. Predvsem bi morale biti razvojna podpora okoljem, ki jih pokrivajo. Taka ureditev ni nekaj novega, ampak je že preizkušen model vmesne stopnje med občinami ter državo ali deželami – npr. v Nemčiji, Avstriji, Švici, Italiji, Franciji in Veliki Britaniji. Sam se zavedam, da težko zagovarjam interes obstoja manjših občin, saj boste rekli, da zato, ker želim čuvati svoj stolček. Lahko razmišljate tudi tako, vendar če je smisel naše in

vseh občin samo v tem, potem je res bolje, da jih ni. Če pa je smisel vendarle tudi v vsaj malo boljših razvojnih pogojih in izboljševanju življenjskega okolja in družbenega življenja v njih, pa je potrebno zdajšnje stanje ohraniti in izboljševati v zastavljeni smeri. Na to je potrebno gledati celovito, v interesu širše skupnosti, in ne le osebnih interesov ali ozkih interesov posameznih skupin. Vsekakor si sodbo o tem dela vsak sam. Ne glede na to, v kakšni smeri bo šla reforma lokalne samouprave, upam, da bodo odgovorni upoštevali predvsem pravice in interese prebivalcev tistih območij, ki jih ta reforma najbolj zadeva, in ne tako, kot razmišlja minister Virant – da v majhnih občinah živi le ena sedmina državljanov, ostalih šest sedmin pa v večjih in velikih, in da se zato ni treba bati, da ne bi velika večina državljanov podprla združevanja občin!?

## Seja v znamenju sprejemanja novih cen in soglasja k odprtju novega oddelka vrtca

Piše: Darja Vetrin

Občinski svet se je sestal 23. maja na svoji 15. redni seji. Po novoletnem zadržanju že sprejetih novih cen storitev oskrbe s pitno vodo ter čiščenja in odvajanja komunalne odpadne vode na območju naše občine, h katerim bi moralo dati soglasje resorno ministrstvo, so svetniki tokrat obravnavali in sprejeli nov predlog cen, usklajenih z Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja. Obravnavali in sprejeli so tudi Odlok o gospodarskih javnih službah v Občini Sodražica, Pravilnik o tehnični izvedbi in uporabi javnih objektov in naprav za odvajanje in čiščenje odpadnih komunalnih ter padavinskih voda v občini Sodražica ter Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o uporabi in oddajanju Športne dvorane Sodražica. Na dnevnem redu je bil tudi predlog za odprtje novega – osmega oddelka v sodraškem vrtcu.

### Nove cene storitev

Od 1. junija letos veljajo v naši občini nove cene storitev oskrbe s pitno vodo ter čiščenja in odvajanja komunalne odpadne vode na območju naše občine, ki pa naj, po zatrjevanju direktorja Komunale Ribnica in direktorja Hydrovoda, ne bi bistveno dodatno obremenila družinskih proračunov. Dejstvo je, da tako omrežje javne kanalizacije kot omrežje javnega vodovoda pokrivata majhno število uporabnikov glede na obseg infrastrukture, ki pa morajo skladno z Uredbo prispevati k vzdrževanju celotnega sistema. Do sedaj veljavne cene odvajanja in čiščenja odpadnih komunalnih in padavinskih voda so bile v veljavi

od leta 2007, cene storitev oskrbe s pitno vodo pa od leta 2006. Račun, ki ga bodo uporabniki po novem prejeli s strani Hydrovoda, bo imel po novem navedeni le dve postavki, in sicer vodarina, ki obsega vodarino in vodna povračila (državna taksa na načrpano vodo), in omrežnina, ki vključuje omrežnino, vzdrževanje hišnega priključka in števino (pokrivanje stroškov v zvezi z vodomeri). Cene so delno subvencionirane s strani Občine Sodražica.

### Nove cene uporabe Športne dvorane Sodražica

Ob koncu 1. sezone uporabe nove športne dvorane je občinski svet potrdil predlog višjih cen uporabe športnih površin v dvorani. Z dodatnimi popusti, ki jih bodo deležne posamezne kategorije uporabnikov, želi Občina predvsem podpirati šport otrok in mladine ter starejše populacije, spodbujati razvoj kakovostnega športa ter stimulirati uporabnike, da se zavežejo k dolgotrajnejši uporabi športne dvorane v posamezni sezoni. Nov cenik bo veljal od 1. 9. 2013 dalje. Od septembra dalje pa do rekonstrukcije stare telovadnice pri OŠ je stara dvorana predana v uporabo šoli za njene potrebe. V času, ko je ne bo uporabljala, pa jo lahko oddajo tudi drugim uporabnikom, pod pogoji, določenimi v Pravilniku o uporabi in oddajanju Športne dvorane Sodražica.

### Od septembra v vrtcu 8 oddelkov

Svetniki so podali tudi soglasje k oblikovanju še enega oddelka v sodraškem vrtcu za novo šolsko leto. Tako bodo od septembra dalje v Sodražici delovali trije oddelki za otroke, stare od 1 do 3 let, trije oddelki za otroke od 3 do 6 let in dva starostno kombinirana oddelka, torej za otroke 1. in 2. starostnega obdobja. Z nekaj prilagoditvami bo en oddelek deloval v novem prizidku v mansardi, ostalih sedem pa v pritličju. Z odprtjem novega oddelka naj bi bili s 1. 9. 2013 v vrtec sprejeti vsi otroci, za katere so starši podali vlogo za vpis in so dopolnili starost 11 mesecev.

### Še en neuspeh postopek izbire direktorja ZD Ribnica

Zaradi še enega neuspelega postopka izbire direktorja Zdravstvenega doma Ribnica so svetniki ponovno podali soglasje k imenovanju Petra Rusa za vršilca dolžnosti direktorja, in sicer za obdobje enega leta.

Občina Sodražica obvešča, da je na spletni strani [www.sodrazica.si](http://www.sodrazica.si) in na oglasni deski Občine Sodražica objavljen

**javni poziv za koriščenje Športne dvorane Sodražica za obdobje od 1. 9. 2013 do 30. 6. 2014.**

Razpored uporabe športne dvorane bo na podlagi prejetih vlog pripravljen skladno s Pravilnikom o uporabi in oddajanju Športne dvorane Sodražica (Ur. l. RS št. 77/12, 49/13).

## Prodaja nepremičnin

Občina Sodražica, Trg 25. maja 3, 1317 Sodražica, objavlja

### 1. Javni razpis za prodajo nepremičnin z javnim zbiranjem ponudb

A) Predmet prodaje sta nepremičnini parc. št. 2087/1, pašnik v izmeri 980 m<sup>2</sup>, in parc. št. 2087/110, pašnik v izmeri 222 m<sup>2</sup>, obe k. o. Sodražica, ki se prodajata kot zaključena celota.

Izhodiščna cena: na podlagi cenoitve sodnega cenilca gradbene stroke znaša 28.848,00 EUR.

Navedena cena ne vključuje davka na dodano vrednost.

DDV, stroške overitve pogodbe pri notarju ter strošek vpisa nepremičnin v zemljiško knjigo plača kupec.

B) Predmet prodaje je poslovni prostor za storitveno dejavnost – frizerski salon na naslovu Trg 25. maja 9, 1317 Sodražica, posamezni del št. 9 v stavbi št. 197, v izmeri 23,40 m<sup>2</sup>, k. o. 1619 – Sodražica.

Izhodiščna cena: na podlagi cenoitve sodnega cenilca gradbene stroke znaša 22.168,00 EUR.

Davek na promet nepremičnin, stroške overitve pogodbe pri notarju ter strošek vpisa nepremičnin v zemljiško knjigo plača kupec.

Rok za oddajo ponudb je 4. julij 2013 do 10. ure, odpiranje prispelih ponudb pa bo ob 12. uri.

### 2. Javno dražbo za prodajo nepremičnin

A) parc. št. 33/13, dvorišče v izmeri 257 m<sup>2</sup>, in parc. št. 1492/267, pašnik v izmeri 16 m<sup>2</sup>, obe k. o. 1619 – Sodražica. Izklicna cena je 6.552,00 EUR, najnižji znesek višanja: 100,00 EUR,

B) parc. št. 33/8, dvorišče v izmeri 517 m<sup>2</sup>, k. o. 1619 – Sodražica. Izklicna cena je 12.408,00 EUR, najnižji znesek višanja: 100,00 EUR.

DDV, strošek overitve pogodbe pri notarju ter strošek vpisa nepremičnin v zemljiško knjigo nosi kupec.

Javna dražba bo 4. julija 2013 ob 12.30 v sejni sobi Občine Sodražica.

Dodatne informacije lahko zainteresirani ponudniki dobijo na tel. št. 01/83 66 075 oz. v razglasnem delu Uradnega lista RS z dne 14. 06. 2013 ter na spletni strani [www.sodrazica.si](http://www.sodrazica.si), ker sta objavljena celotna razpisa.

Župan Občine Sodražica  
Blaž Milavec l. r.

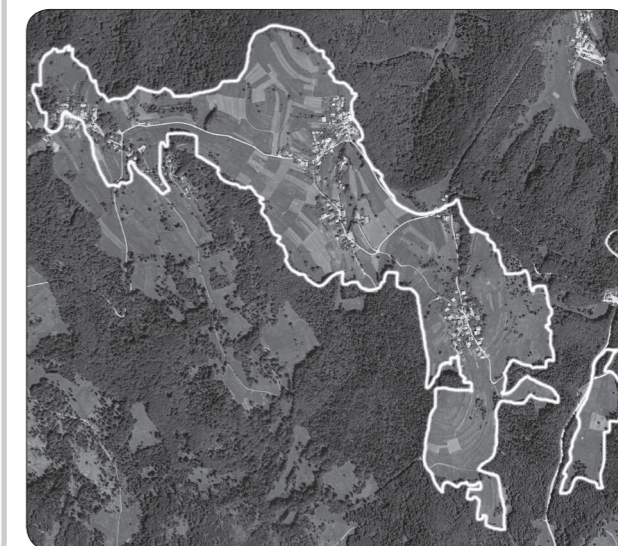
## Komasacija kmetijskih zemljišč na Gori

Piše: Blaž Kovačič

Na pobudo lastnikov zemljišč na Gori je Občina Sodražica leta 2009 začela z aktivnostmi za izvedbo komasacijskega postopka Gora. Zaradi različnih interesov lastnikov se je območje komasacije do leta 2012, ko je bila s strani Upravne enote Ribnica izdana odločba o uvedbi komasacijskega postopka, spreminjalo. V komasacijo je sedaj vključenih 153 lastnikov zemljišč, ki imajo v lasti 786 parcel v skupni površini 113,6 ha.

Za izvedbo komasacijskega postopka je Občina Sodražica pridobila nepovratna sredstva na razpisu Ministrstva za kmetijstvo in okolje – »IV. javni razpis za ukrep 125 – Izboljšanje in razvoj infrastrukture, povezane z razvojem oziroma prilagoditvijo kmetijstva, predmet podpore št. 1. komasacije«. Na javnem razpisu je Občina Sodražica za izvajalca geodetskih del izbrala Geodetsko družbo d.o.o. iz Ljubljane s podizvajalcem Terraplan iz Kočevja.

Komasacijski postopek Gora se bo izvajal v obdobju 2013–2015.



## Zadovoljstvo po 60-letnici Četrtekovih večerov

Pišejo: Lucija Grm, Irma Rauh in Darja Groznik, odgovorna urednica Prvega programa; foto: Zdenka Lušin

Ob praznovanju 85/55-letnice Radia in televizije Slovenija smo praznovali tudi 60 let najstarejše glasbene radijske oddaje Četrtekov večer domačih pesmi in napevov. Dolgoletna urednica oddaje Irma Rauh si je za kraj praznovanja izbrala Sodražico in odločitev je bila več kot pravilna. Topla dobrodošlica s strani odličnih organizatorjev, prisrčno gostoljubje in iskrena odzivnost gledalk in gledalcev v dvorani so pripomogli k nemotenemu neposrednemu prenosu in izjemnemu odzivu radijskih poslušalcev.

Sobota, 18. maj 2013, bo tako v srcih glasbenih izvajalcev – nastopilo je preko 130 izbranih glasbenikov, ki v domači glasbi puščajo neizbrisne sledi –, kot radijskih in televizijskih sodelavcev ter napovedovalcev ostala zapisana kot velik praznik domače glasbe, ki so ji izjemen pečat pustili tudi soorganizatorji – zato iskrena zahvala županu Občine Sodražica Blažu Milavcu in njegovim sodelavcem, Turističnemu društvu, osnovni šoli, Šedrčankam in vsem ostalim, ki so pomagali pri tekoči izpeljavi prireditve.



## Psoglavski dnevi 2013

Petek, 28. 6. 2013

### BLUES ZA MADAGASKAR

Pripravi: Žiga Lovšin

V petek ob 21. uri bo na asfaltnem igrišču potekal dobrodelni koncert z naslovom Blues za Madagaskar. Nastopili bodo Šedrca Blues Project, Epicenter in Martin Ramoveš Band. Izkupiček od prostovoljnih prispevkov in prodaje majic bo namenjen humanitarno-medicinski odpravi Madagaskar 2013 (<http://www.madagaskar2013.si/>). V primeru dežja bo koncert prestavljen na balinišče.

Sobota, 29. 6. 2013

### DAN ŠPORTA

Pripravi: Jože Zidar in Ernest Pirnat

V Sodražici se je v zadnjih letih zelo razvil mali nogomet oz. futsal. V otroškem in mladinskem pogonu je preko 100 dečkov in deklic iz naše občine. ŠD Extrem deluje še v treh sosednjih občinah in ima skupaj preko 300 članov. Zaradi velikega razmaha futsala med otroki bomo na letošnjem Dnevu športa dali prednost mladim nogometašem in njihovim staršem. Ob 9. uri se bo začel Extremov športni dan, kjer se bodo lahko vsi osnovnošolci in osnovnošolke (tudi tisti, ki ne trenirajo) pomerili v medsebojnih tekmah z vrstniki. Med seboj se bodo lahko pomerili tudi starši in drugi obiskovalci.

Ob 14. uri se bo Dan športa nadaljeval s turnirji različnih športnih disciplin. Turnir trojk bo potekal v odbojki na mivki. Trojke se bodo med seboj pomerile tudi v ulični košarki v novi športni dvorani. Tam bo potekal tudi turnir v badmintonu in namiznem tenisu. Vrhunec tekmovanja bo revialna tekma med župani in svetniki, ki bo potekala v poznih popoldanskih urah. Načrtuje se tudi drugo nogometno dogajanje. Več o programu in prijavi na spletnih straneh [www.td-sodrazica.si](http://www.td-sodrazica.si) in [www.sd-extrem.si](http://www.sd-extrem.si).

### VEČER NA TRGU

Za TD Sodražica pripravil: Ernest Pirnat

Sobotni večer nam bodo polepšali člani Tamburaškega orkestra Sodražica, zagotovo pa se bomo nasmejali tudi skeču, ki ga pripravljajo člani iz Društva upokojencev. V letošnjem letu ni predvidene tradicionalne dramske igre. Le-ta je z novo ekipo predvidena v naslednjem letu.

Nedelja, 30. 6. 2013

### TRŽNI DAN

Za TD Sodražica pripravil: Ernest Pirnat

Na letošnji prireditvi se obeta nekaj sprememb. Te sicer ne bodo bistvene, vendar bodo nekatere novosti obogatile sodraški tradicionalni praznik. Ob 9. uri se bo odprla »Trška ulica«, na kateri se bodo predstavili različni obrtniki. Takrat se bo v stavbi DOM-a pričela razstava Z babičine in dedkove domačije, ki jo pripravljajo člani Društva upokojencev Sodražica. Razstavljali bodo stare predmete, fotografije, slike ... Razstava je že dlje časa v pripravi in jo zelo priporočamo za ogled. V dopoldanskem času bodo šedrzanke v bližini trga obiskovalcem ponujale razne domače in tradicionalne dobrote.

Osrednji dopoldanski dogodek se bo začel ob 10. uri, ko bo skozi trg potekala povorka nastopajočih. Ob tem se bo začelo dogajanje na »Trškem odru« na trgu, kjer bodo občani vseh generacij pripravili zabavni program »tržanov«. Za skeče bodo poskrbeli otroci iz OŠ Sodražica, mladi iz Mladinskega kluba Sodražica in člani iz Društva upokojencev Sodražica. Glasbene vložke bodo dodali Ribniški pihalni orkester, Mladinska glasbena skupina Alias in pevci iz Društva upokojencev Sodražica. Zaplesale bodo tudi mažoretke iz Sodražice in Loškega Potoka. Občani posebej vabljeni, da si ob 10. uri ogledate ta del prireditve, ki ga vestno pripravljajo člani različnih generacij.

Zabavnemu programu sledi slavnostno odprtje prireditve z govorom župana in slavnostnega govornika. Ob 12. uri se bo na »Trškem odru« nadaljevalo glasbeno dogajanje s folkloro Velike Poljane in harmonikarji Urška. Takrat bodo predstavile domače obrti prešle v sklepno fazo. Popoldansko dogajanje na »Trškem odru« bodo z veselico nadaljevali člani Ansambla Roka Žlindre.

Koncept Tržnega dne se vrača k začetkom prireditve izpred osmih let, ko se je v sklopu različnih domačih obrti ena od suhorobarskih panog predstavljala kot središčna. Letošnja »središčna obrt« bo pletarstvo. Različni pletarski mojstri bodo svoje dejavnosti predstavili na trgu, ostali obrtniki bodo imeli stojnice na »Trški ulici« v smeri proti mostu nad Bistrico. V

parku na trgu bo med 10. in 12. uro potekala tudi otroška pletarska delavnica, kjer bodo imeli otroci različnih starosti možnost, da izdelajo svojo košarico. Obrtnikom se letos pridružijo tudi ustvarjalci domače umetnostne obrti, ki bodo razstavljali in prodajali raznovrstne izdelke. Tudi letos se nam na ogled ponuja razstava akademskega slikarja Simona Lavriča, ki bo v avli OŠ Sodražica.

Letos bodo organizatorji razširili tudi dejavnosti v kostanjevem parku pri zdravstvenem domu. Ob 10. uri bodo skupine trojk tekmovale v kulinariki Za šedrško kuhalnico. Šedrzanke bodo pripravile Šedrški štrukelj, ki ga bodo lahko poizkusili tudi obiskovalci. Ob 13. uri se začne glasbeni program z duom Ad hoc, ki bo na klavirju in bobnih preigral razne stare pesmi. V nadaljevanju popoldneva bo za glasbeno dogajanje zadolžen DJ Matteo. Po kulinarčnih aktivnostih se bodo v parku začele razne glasbene, zabavne, športne in druge aktivnosti, ki jih pripravljajo Mladinski klub Sodražica, Klub Kresnička, Ribniški študentski klub, KK Ribčan in ŠD Extrem. Za otroke in mladino bodo člani klubov pripravili razne športne aktivnosti (mini nogomet, kolesarske atrakcije, slackline) in ustvarjalne delavnice (slikanje Psoglavca, risanje na asfaltu). Vrhunec dogajanja bo nastop znanega slovenskega komika Matjaža Javšnika, ki bo pripravil stand-up za vse generacije obiskovalcev. V primeru slabega vremena bo Javšnikov nastop potekal v stari dvorani OŠ Sodražica.

### Matjaž Javšnik stand-up

Ena ura komedije  
za vse generacije!

TRŽNI DAN ob 15. uri  
v kostanjevem parku

V primeru slabega  
vremena bo nastop  
v stari dvorani OŠ  
Sodražica.

Matjaž Javšnik je  
nastopil v filmih V  
leru, Marmelada, Na  
svoji Vesni in Zadnja  
večerja. Igral je v  
nanaizanki TV dober  
dan, še vedno je  
aktiven v komediji  
Smoških.com ter  
v Impro ligi.



Foto: www.standupsi.com

## Program Psoglavskih dni 2013

### PETEK • BLUES ZA MADAGASKAR

21:00 Dobrodelni koncert

### SOBOTA • DAN ŠPORTA IN VEČER NA TRGU

9:00 Nogomet za otroke in odrasle

14:00 Odbojka na mivki, košarka, badminton, namizni tenis

21:00 Tamburaši in skeč DU Sodražica

### NEDELJA • TRŽNI DAN

TRŠKI ODER

9:30 Predstavitve skupin kulinarčnega tekmovanja Za šedrško kuhalnico

10:00 Zabavni program s slavnostnim odprtjem

12:00 Glasbeni program (folklor, harmonikarji)

14:00 Veselica z Ansablom Roka Žlindre

TRŠKA ULICA

9:00 Začetek izdelovanja domače obrti in razstava Z babičine in dedkove domačije

10:00 Otroška pletarska delavnica

11:00 Predstavitve središčne obrti (pletarstvo)

KOSTANJEV PARK

10:00 Kulinarčno tekmovanje Za šedrško kuhalnico

11:00 Šedrški štrukelj - kulinarčna znamenitost

13:00 Glasbeni program: duo Ad hoc in DJ Matteo

14:00 Ustvarjalne in športne delavnice za otroke in mladino

15:00 Matjaž Javšnik - stand up za vse generacije

Turistično društvo Sodražica  
v sklopu prireditve Psoglavski dnevi 2013

vabi na

### TEKMOVANJE ZA ŠEDRŠKO KUHALNICO,

ki bo v nedeljo, 30. junija 2013, ob 9.30,  
v kostanjevem parku v Sodražici.

Na tekmovanje se lahko prijavijo tričlanske ekipe, ki morajo pripraviti etnološko jed na žlico s področja od Turjaka do Kolpe.

Vašo kuharsko umetnost bodo ocenjevali obiskovalci prireditve ter strokovna ekipa:

- ☉ Janez Dolšak – vodja kuhinje v Grand hotelu Union,
- ☉ dr. Stanislav Renčelj – avtor knjige Tradicionalni proizvodi in jedi območja od Turjaka do Kolpe,
- ☉ Josip Markovčič – vodja kuhinje Gostilnice Falkenau.

Pravila tekmovanja in prijavnice so objavljeni na spletni strani

[www.sodrazica.si](http://www.sodrazica.si) in [www.td-sodrazica.si](http://www.td-sodrazica.si)

Izpolnjeno prijavnico posredujete Turističnemu društvu Sodražica, Trg 25. maja 3, 1317 Sodražica, do vključno 26. junija 2013. Dodatne informacije dobite na tel. št. 01/836 60 75 ali 051 617 727 (Petra).

Vabimo vas, da poskusite skuhati najboljšo jed na žlico, obenem pa povabite tudi svoje navijače, da jedi poizkusijo ter seveda navijajo za vas.

NAGRADI  
za najboljše  
ocenjeni jedi  
(ena po izboru komisije  
druga po izboru  
obiskovalcev)

### OBVEŠČAMO

## Akcija »E-odpadke ločuj in okolje varuj« je končana!



Komunala Ribnica d.o.o. in družba Zeos d.o.o. sta organizirali akcijo »E-odpadke ločuj in okolje varuj!«, ki je poteka pod okriljem LIFE+.

Akcija zbiranja je potekala od 10. do 31. maja 2013 v Zbirnem centru Ribnica. Za vse, ki jim je pot do Zbirnega centra Ribnica. Za vse, ki jim je pot do Zbirnega centra Ribnica.

predstavljala težavo, smo v treh majskih sobotah organizirali dodatno zbiranje na posameznih lokacijah, ki so bile bližje občanom.

Na terenski sobotni akciji v občini Sodražica je bilo zbranih 1.400 kg odpadne električne in elektronske opreme (OEEO), in sicer 200 kg velikih gospodinjskih aparatov (VGA), 200 kg hladilno-zamrzovalnih aparatov (HZA), 500 kg TV in ekranov, 390 kg malih gospodinjskih aparatov (MGA), 10 kg sijalk, 20 kg baterij in 80 kg akumulatorjev.

Same akcije se je udeležilo 338 občanov iz vseh treh občin, ki so skupaj oddali 10.009 kg odpadne električne in elektronske opreme (OEEO). To pomeni, da so občani Ribnice, Sodražice in Loškega Potoka v času akcije zbrali 0,75 kg na prebivalca.

Vsak, ki je prinesel kakršno koli odpadno električno in elektronsko

opremo, odpadno sijalko ali baterijo, je z izpolnjenim kuponom sodeloval v nagradnem žrebanju, ki je potekalo 31. maja ob 13. uri v prostorih komunalnega podjetja. Glavno nagrado je izžrebal predstavnik podjetja Zeos d.o.o., žrebe praktičnih nagrad pa so izvedli župan Občine Ribnica, podžupan Občine Sodražica in župan Občine Loški Potok.



Glavno nagrado (hladilnik) je prejela ga. MARIJA MOHAR iz Drage.

V občini Sodražica so bili izžrebrani naslednji nagrajenci:

- Ivan Šega iz Ravnega Dola, ki je prejel kompostnik;
- Levstek Jože iz Sodražice, ki je prejel kompostnik;
- Janez Krže iz Kračalov, ki je prejel nahrbtnik.

Vsem udeležencem akcije se organizatorja akcije Komunala Ribnica d.o.o. in družba Zeos d.o.o. zahvalujeta za dober odziv v upanju, da bomo skupaj nadaljevali s takimi in podobnimi akcijami tudi v prihodnje in s tem poskrbeli za lepše in boljše življenje vseh nas.

## Vodo začnemo pogrešati šele, ko iz odprte pipe ne priteče niti kapljica

Pripravili: ProVITA, inženiring d.o.o.

Odplake, ki nastajajo v vaseh, naseljih in mestih se na koncu izlivajo v reke, jezera in morja. S seboj prinašajo veliko količino odpadnih snovi, ki jih je potrebno prečistiti, da preprečimo onesnaževanje okolja. Čiščenje komunalne odpadne vode poteka v bioloških čistilnih napravah.

Prva stopnja prečiščevanja je mehansko čiščenje - odplake tečejo v primarni usedalnik. V usedalniku se izločijo težje, usedljive snovi, ki potonejo na dno usedalnika in se tam razgrajujejo brez prisotnosti kisika.

Mehanski stopnji sledi biološko čiščenje, kjer se mikroorganizmi (aktivno blato) prehranjujejo z umazanijo in jo razgradijo. Aktivno blato je lahko pritrjeno na nosilce (precejalniki) ali pa plava v prezračevanih bazenih (razpršeno blato). V bazen dovajamo precejšnje količino zraka, v katerem je kisik, potreben za življenje mikroorganizmov. Odvečno blato, ki nastane zaradi prirasta mikroorganizmov, se s posedanjem izloči v naknadnem usedalniku in občasno črpa v primarni usedalnik. Čiščena odpadna voda odteka iz naknadnega usedalnika v reke ali ponika v podzemlje.

Mnogo trdnih in škodljivih snovi, ki končajo v kanalizaciji, povzročajo veliko neprijetnosti in stroškov:

- mašitve kanalizacije,
- poškodbe črpališč,
- motnje bioloških procesov v čistilni napravi.

### Kaj NE sodi v čistilno napravo?



• Trdni odpadki, kot so **plastični materiali in tkanine (damski vložki, plastične vrečke, palčke za čiščenje ušes), ostanki hrane, masti**. Navedeni odpadki mašijo kanalizacijo in povzročajo poškodbe črpalk. V odtok ne mečemo osvežilnih robčkov, saj so težko razgradljivi in otežujejo nadaljnjo obdelavo blata.

• Tekoči odpadki – **mazalna sredstva, strojna in kuhinjska olja, razredčila, bencini, sredstva za beljenje, ostanki čistil in praškov**. Navedene snovi so za mikroorganizme, ki čistijo odpadno vodo v biološki čistilni napravi, izredno škodljive. Ti odpadki se zbirajo v zbirnih centrih za odpadke.

• Tekoči odpadki – **ostanki hrane in pijače, hrana s pretečenim rokom uporabe, gnojevka**. Ostanki hrane in pijače sodijo v zabojnik za biološke odpadke, gnojevka se razpršuje po kmetijskih površinah ali oddaja v kompostarne in bioplinarne. Hrana in gnojevka sodita med koncentrirana organska onesnaževala in prekomerno obremenjujeta čistilno napravo.

### Koliko vode porabimo na dan?

Vsak dan v povprečju porabimo 150 l vode:

- 70 l za osebno higieno,
- 25 l za stranišča,
- 25 l pri pranju,
- 25 l za čiščenje stanovanja in
- le 5 l za kuhanje in pitje.

### Ali veste?

Ena kapljica olja onesnaži do 25 l vode, ki postane zato neprimerna za pitje. Onesnaženje odpadnih voda se vrednoti s KPK vrednostjo. KPK vrednost nam pove, koliko kisika potrebujemo za razgradnjo enega litra onesnažene vode.

Izviri Kamniške Bistrice:  
KPK = 5 mg O<sub>2</sub>/l



Golaž:  
KPK = 140.000 mg O<sub>2</sub>/l



Pokvarjeno alpsko mleko:  
KPK = 152.000 mg O<sub>2</sub>/l



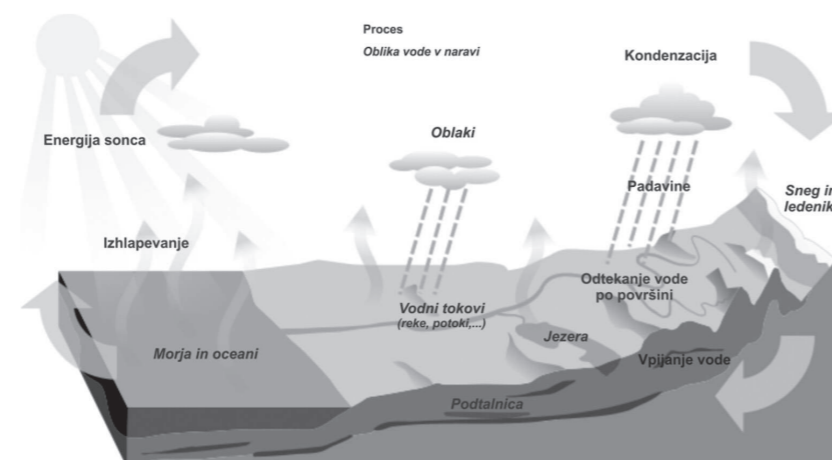
Jedilno olje:  
KPK = 2.472.000 mg O<sub>2</sub>/l



### Kaj je vodni krog?

Vodni krog je neprestano kroženje vode v Zemljini hidrosferi. Morje, kontinenti in ozračje so največji zbiralniki vode na Zemlji. So v stalnem medsebojnem ravnotežju. Sevanje sonca poganja kroženje vode in s tem vpliva na izhlapevanje vode, ki prehaja v obliki vodnih hlapov v ozračje. Voda izhlapeva iz ledenikov, zasneženih površin, ribnikov, jezer in oceanov. Pri ohladitvi in dviganju zračnih mas kondenzira, se spremeni v meglo, roso in tvori oblake. Pri še večji ohladitvi se vodni hlapi spremenijo v dež, točo, sneg in led in ciklus kroženja vode je sklenjen.

- 64 % padavin se z izhlapevanjem in znojenjem vrne v atmosfero,
- 25 % padavin ostane na zemeljskem površju in se preko vodnih tokov izliva v morje,
- 11 % padavin ponikne v tla in ustvarja podtalnico.



## Četrto stoletje samostojnega delovanja Centra za socialno delo Ribnica

Piše: mag. Majda Vrh, foto: internet

25. marca je minilo 25 let, kar je bil ustanovljen Center za socialno delo Ribnica kot samostojni javni zavod. Do tedaj se je socialno delo izvajalo v okviru Skupnih strokovnih služb samoupravnih interesnih skupnosti Občine Ribnica.

Takrat je bil center edina izvajalska organizacija na področju socialnega varstva. Večinoma je bilo delo kurativne narave, od preventive se je organiziralo preventivno medicinsko rehabilitacijo v obliki letovanj za otroke in izvajalo se je predzakonsko svetovanje.

Strokovni delavci Centra za socialno delo Ribnica smo ves čas spremljali problematiko na področju socialnega varstva, jo analizirali s pomočjo več raziskav in na podlagi opažanj in ugotovitev je nastalo kar nekaj društev, preventivnih programov, kasneje javnih zavodov. Največji dosežek je narejen na področju skrbi za osebe z motnjami v duševnem razvoju in tudi na področju skrbi za starejše občane. Med drugim se je z našo pomočjo ustanovilo Društvo Sožitje Ribnica. V okviru društva smo sodelovali pri organizaciji klubske dejavnosti, ki je pripeljala do ustanovitve Varstveno delovnega centra Ribnica leta 1989. VDC je 13 let deloval v sklopu našega centra. Naša prizadevanja pa so šla še naprej, saj smo opažali vse več potreb po domačem varstvu za osebe z motnjami v duševnem zdravju. Z elaborati, raziskavami, smo pri Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve dokazovali nujnost gradnje bivalne enote in trud se je obrestoval, saj smo leta 2007 dobili tudi Bivalno enoto Ribnica, ki pa jo je skupaj z Varstveno delovnim centrom takrat ministrtvo postavilo pod organizacijo CUDV Draga pri Igu.

Na področju zavodskega varstva starejših smo imeli še do nedavnega hude težave pri nameščanju naših občanov v domove za starejše občane. Kamorkoli smo naslovili prošnjo, smo dobili odgovor, da imajo prednost njihovi občani. Tako so se začela dolgoletna prizadevanja v iskanju možnosti gradnje doma starejših občanov v Ribnici. Hvaležna sem vsem županom, ki so si skupaj z nami prizadevali, da bi prišli do lastnega doma starejših občanov. Zadnja leta je pristojno ministrtvo gradnje

domov črtalo iz proračunskih sredstev in jih prepustilo privatni iniciativi. Tako smo takrat našli Gradbeno podjetje Vegrad, ki je bilo pripravljeno investirati v DSO Ribnica. Leta 2008 smo dočakali odprte doma. V jeseni istega leta se je v Loškem Potoku odprla enota DSO Grosuplje. V Sodražici pa je že nekaj časa delovala tudi Bivalna enota Zavoda Prizma Ponikve. Od tedaj ne beležimo več čakalnih vrst za domove.

Na področju varstva starejših občanov se nam zdi velika pridobitev tudi organizacija storitev »pomoč družini na domu«, ki je že 20 let organizirana v okviru Centra za socialno delo Ribnica. Storitve je organizirana za Občini Ribnica in Sodražica, Občina Loški Potok pa jo je začela izvajati šele lansko leto s pomočjo DSO Grosuplje, Enota Loški Potok. Omenjena storitev se je v naših krajih dobro »prijela«. Uporabnikom omogoča bivanje doma ob pomoči socialnih oskrbovalk, odmika domsko varstvo, je cenejša.

Center pa je sodeloval še na mnogih drugih področjih. Tako je sodeloval tudi pri registraciji Kluba ZARJA – kluba zdravljenih alkoholikov Ribnica leta 1990. S prihodom beguncev pa tudi s stečaji večjih podjetij je center spet prevzel pomembno nalogo na področju zbiranja oblek, obutve, posteljnine, hrane, urejanja kasarne za prihod beguncev, zaradi česar je center leta 1992 dobil občinsko priznanje. V zvezi s temi nalogami je nastala potreba po delovanju Karitas in tako smo leta 1992 pomagali pri ustanovitvi Karitas Župnije Ribnica. Ko so se začele resne priprave za gradnjo DSO v Ribnici, smo se na centru spraševali, kako bi kraj lahko še prispeval, da bi se bodoči stanovalci v njem dobro počutili. S pomočjo župnika mag. Antona Berčana smo organizirali usposabljanje za prostovoljce za vodenje skupin za samopomoč za delo s starejšimi in za družabnike. Leta 2007 smo s prostovoljci pomagali ustanoviti in registrirati Medgeneracijsko društvo za kakovostno starost Ribnica, ki sedaj vključuje še prostovoljce iz občine Sodražice. Istočasno smo bili pobudnik za usposabljanje prostovoljcev za delo na področju starejših tudi v Loškem Potoku, kjer so kasneje tudi ustanovili društvo.



Tudi preventivnih programov je nastalo kar nekaj. Tako smo v letih 1991 do 1995 na centru izvajali mladinske delavnice za osnovnošolsko mladino, od leta 1991 izvajamo Šolo za življenje za osnovnošolce. Od leta 1992 center poleti organizira in izvaja Vesele počitnice za otroke. Le te so se leta 2001 razširile še v Dolenjo vas. Od leta 1995 imamo tudi Skupino za osebno rast, ki združuje mlade prostovoljce, ki delajo z osnovnošolskimi otroki. Leta 2002 pa je bila pri centru ustanovljena tudi Skupina za samopomoč za osebe z dolgotrajnimi težavami na področju duševnega zdravja, ki se srečuje dvakrat mesečno. Dve strokovni delavki centra sta terapevtki v Klubu ZARJA.

Na centru smo imeli organizirano tudi civilno služenje vojaškega roka, zaposlovali smo javne delavce v projektu Socializacija in integracija Romov, v okviru česar je potekalo tudi opismenjevanje starejših Romov. Na področju preprečevanja narkomanije smo organizirali Informativno pisarno, ki je bila financirana s strani Lions kluba Ribnica.

Sama dejavnost centra se je v teh letih zelo spremenila. Med drugim nam je bilo naloženih veliko novih nalog: od obsežnih novosti na področju starševskega varstva in družinskih prejemkov, državnih štipendij, novih nalog na področju preprečevanja nasilja v družini, nadomestne kazni do nove socialne zakonodaje, ki smo jo začeli izvajati lansko leto.

Kljub vsemu smo zadovoljni z opravljenim delom. Zahvalila pa bi se vsem sodelavcem za ves trud, ki ga vlagajo v svoje delo, za njihova prizadevanja, da bi razumeli stisko ljudi, za odgovoren odnos do dela, tudi za razumevanje v kolektivu. Hvala pa tudi vsem trem občinam, javnim zavodom in društvom, s katerimi sodelujemo. Marsikatero delo ne bi bilo opravljeno, če ne bi bilo takega sodelovanja med organizacijami in društvom.

## Dnevnik iz Strunjana

### Peti razred v letni šoli v naravi

Pišejo: učenci 5. b razreda, foto: Helena Drobnič



#### PONEDELJEK

Učenci 5. a in 5. b smo komaj čakali, da prispemo v Strunjan. Mislili smo, da nas bo peljal voznik Tine, a nas je peljal voznik s podjetja Integral.

Najprej smo razpakirali kovčke in nato odšli na kosilo. Po kosilu je sledilo ocenjevanje sob. Nato smo lahko počivali ali se igrali razne igre. Potem smo odšli na bazen. Tam smo bili dve uri, hoteli smo ostati še dlje, saj je bilo zelo zabavno. Ko smo prišli nazaj v apartma, nam je učiteljica razdelila učne liste in nam povedala, kaj moramo rešiti. To smo naredili in bili še nekaj časa prosti. Nato smo odšli na večerjo, ki je bila zelo okusna.

Po večerji smo odšli na sprehod do strunjanskega križa. Kar daleč se nam je zdelo. Ko smo prišli s sprehoda, smo šli v apartmaje, se umili in šli v postelje. Bili smo zelo utrujeni, saj je bil dan zelo dolg in naporen. Zato smo tudi zelo hitro zaspali.

#### TOREK

Ko smo se zjutraj zbudili, smo odšli na jutranjo telovadbo. Tekli smo in se razgibavali.

Nato smo odšli na zajtrk. Jedli smo kruh, marmelado, med in maslo. Sledilo je pospravljanje in ocenjevanje sob.

Nato je napočil trenutek, ko smo z ladjo odpluli v Piran. Tam smo si ogledali Tartinijev trg, nogometno igrišče, hišo Benečanko, zvonik in cerkev. Lahko smo si tudi kupili kakšen spominek. Na kosilo smo odšli v picerijo, kjer smo jedli pico in pili malinovec. Hitro nam je potekel čas in odpluli smo nazaj v Strunjan. Ko smo prispeli do naših apartmajev, nam je učiteljica določila, katere naloge naj rešimo v delovnih zvezkih. Po malici je sledilo plavanje v bazenu, plavanju večerja, po večerji

pa smo odšli na bližnje igrišče, kjer smo odigrali igro nogometa, med dvema ognjema in košarke. Padla je noč in odšli smo nazaj v apartmaje. Učiteljica nam je še pobrala telefone in vsi smo popadali v postelje in zaspali.

#### SREDA

Zjutraj smo se zbudili, pospravili sobe in odšli na jutranjo telovadbo. Sledil je zajtrk. Jedli smo med, maslo, marmelado, kruh in pili čaj ali kakav. Odšli smo v sobe, kjer smo počakali na ocenjevanje sob. Dobili smo navodilo za reševanje učnih listov. Čez eno uro smo odšli na bazen. Tam smo plavali po navodilih učiteljev. Po plavanju smo se pripravili za na kosilo in odšli do hotelske restavracije. Jedli smo juho, ocvrt krompirček, dunajski zrezek, solato in sladico, pili smo sok. Sledila je učna ura. Reševali smo različne naloge. Čez približno dve uri je sledila malica na plaži, nato smo ponovno odšli na bazen. Tam smo dopolnjevali znanje plavanja, nato smo se stuširali in si posušili lase. Z bazena smo se odpravili proti apartmajem. Pripravili smo si nahrbtnike in potrebne stvari za zvečer. Odšli smo na večerjo, kjer smo jedli zdrob s čokolado v prahu. Pili smo kakav ali sok. Po večerji smo odšli na avtobus (IZLETNIK CELJE), s katerim smo se odpeljali v Koper na nogometno tekmo. Igrali sta ekipi MARIBOR in CELJE. Navijali smo za ekipo Celja, a so izgubili. Žalostni smo odšli do apartmajev, kjer smo oddali telefone in šli spat. Ta dan si bomo zapomnili kot najpomembnejši v življenju, saj je priložnost za ogled tekme le redka.

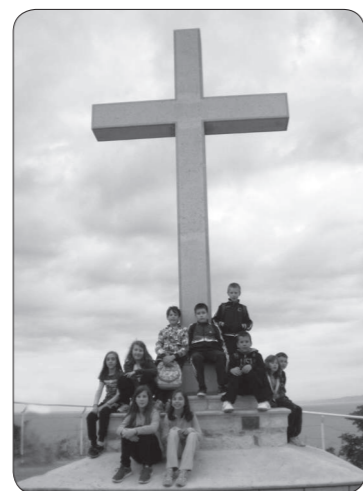
#### ČETRTEK

Zjutraj smo vstali ob 8:30. Ker je deževalo, je jutranja rekreacija odpadla. Uredili smo se in šli na zajtrk. Po ocenjevanju sob smo imeli učno uro, potem pa plavanje. Sledilo je kosilo. Po kosilu smo imeli petnajst minut časa, da smo se pripravili za nastop Sodražica ima talent. Nastopati so morali čisto vsi. Zmagala so dekleta:



Dora, Nadja, Nina, Nika, Sara in Tina. Predstavila so se s plesom. Po učni uri smo zopet šli na bazen. Tekmovali smo za zlatega, srebrnega ali bronastega delfina. Po plavanju smo odšli na večerjo. Pripravili smo si tudi nahrbtnike, za pot skozi predor nekdanje ozkotirne železnice v

Portorož. Ko smo se vračali, je zelo deževalo. Bili smo tako mokri, da smo mislili, da smo v bazenu. Ko smo se vrnili v apartmaje, smo bili tako utrujeni, da smo kar padli v postelje.



#### PETEK

V petek zjutraj smo se odpravili na zajtrk. Jedli smo kruh in Viki kremno, pili čaj ali kakav. Nato je bilo ocenjevanje sob. Ob pol enajstih smo šli na bazen. Tam nas je čakalo presenečenje – potapljač. Predstavil nam je potapljaško opremo. Pripovedoval nam je tudi o življenju v morju. Nato smo se potapljali s potapljaško opremo. Preostali čas smo plavali po naši želji. Pripravili smo se za kosilo. Jedli smo govejo juho, špagete in pecivo. Po kosilu smo šli po kovčke ter se z avtobusom odpeljali domov.

## Tretji razred v letni šoli v naravi

Piše: Minka Pakiž, razredničarka 3. a; foto: Ernest Pirnat

Za učence 3. razreda je potekala šola v naravi v Centru šolskih in občolskih dejavnosti Burja v Seči pri Portorožu. Učence smo spremljale učiteljice Milena Bracovič, Katarina Žagar, razredničarka Minka Pakiž in Ernest Pirnat, spremljevalec Roka Arka. Poleg dvajseturnega tečaja plavanja so potekale tudi druge naravoslovne aktivnosti.

V ponedeljkovem jutru smo se zbrali pred šolo, starši so otrokom dajali še zadnja navodila. Kmalu je pripeljal avtobus in smo se še z zadnjim pozdravom odpeljali proti Portorožu. Po dveh urah vožnje smo se pripeljali v Sečo. Z radovednostjo, kaj jih čaka, so učenci odhiteli v svoje sobe in se namestili. Vodja doma nam je zaželela dobrodošlico in kasneje v jedilnici podala tudi navodila za nemoteno življenje in delo med bivanjem v domu. Poskrbeli smo za



lačne trebuščke in si nabrali novih moči za prvi plavalni trening. Plavanju je sledila naravoslovna dejavnost. Čas je hitro minil in na vrsti je bila večerja. Potem se je odvijal zabavni večer z različnimi športnimi aktivnostmi in pravljico. Učenci so še vedno imeli veliko energije in spanje se je prvi večer prestavilo na pozno uro. Kljub deževni vremenski napovedi smo se zbudili v obetajoče torkovo jutro. Po zajtrku smo dan za dnevno sledili dejavnostim po urniku.

Glede na začetno stanje so vsi učenci izboljšali svoje plavalne veščine, kar je bil tudi glavni namen letne šole v naravi. Tudi ostale dejavnosti so potekale z namenom: pridobiti spoznanja o naravi in družbi, navajati učence na red in osebno higieno, uvajati v koristen način preživljanja prostega časa, socializirati, usmerjati k pozitivnim vedenjskim vzorcem, navajati na vrsto novih okoliščin, oblikovati medsebojno zaupanje med učitelji in učenci, vzpostavljati stike z novimi prijatelji in še bi lahko naštevale. Dnevi so po pestrem dogajanju hitro minevali. V petek po kosilu smo se polni novih vtisov in doživetij srečno vrnili nazaj v Sodražico.

## Petošolci na ogledu nogometne tekme: CELJE – MARIBOR

Pišeta: Miha Benčina in Ida Janež, 5. a; foto: Helena Drobnič



V sredo, 29. 5. 2013, so nam v letni šoli v naravi v Strunjanu sporočili veselo novico, da si bomo ogledali nogometno tekmo na novem stadionu Bonifika v Kopru. Po večerji smo odšli na avtobus. Vožnja je bila zelo udobna in zanimiva. Ko smo prispeli, so nam varnostniki pregledali nahrbtnike in nas spustili na stadion. Pred tekmo je zadonela slovenska himna in nogometaši so prišli na igrišče. Začeli smo z ogledom tekme in malo pred koncem prvega polčasa je Mariborčan Agim Ibraimi dal gol. Po petnajstih minutah polčasa smo nadaljevali z ogledom tekme, v kateri ni bilo nobenega gola. Ko je bilo konec tekme, smo odšli na avtobus in se odpeljali do naših apartmajev. Čestitamo Mariborčanom za zmago in se zahvaljujemo NOGOMETNI ZVEZI SLOVENIJE, da nam je omogočila ogled tekme in avtobusni prevoz.

## Učenci so v šoli v naravi pisali dnevnike, v katerih so takole strnili svoje vtise:

1. dan:

Ko sem prišla v bungalov, sem morala sprazniti potovalko in postlati posteljo. Sledilo je kosilo, začetni preizkus plavanja, SPO in večerja. Po večerji smo pisali dnevnike, sledila sta med dvema ognjema na igrišču in spanje. (AJDA ARKO)

2. dan:

Danes sem se zbudil ob 6. uri. Pojedli smo zajtrk in šli plavat. Imel nas je novi učitelj. On je imel najboljšo ekipo, nas pa je imela učiteljica Katarina. Za kosilo je bila juha. Za pol ure smo šli počivat in nato plavat. Po kosilu smo se peljali z ladjico od Seče do Pirana. Po večerji smo napisali dnevnike, odigrali nogometno tekmo in šli počivat. (KRISTJAN GORNIK)

3. dan:

Včeraj sem se naučila plavati. Danes smo se lepo zbudili. V Forma Vivi smo klesali kipe in izdelali lepe izdelke. Potem smo spoznali drevesa. Spet smo šli plavat. Potem je bila večerja. Prišel je čas, ko smo šli v fitness. (EMA JAKOPIN)

4. dan:

Zjutraj smo se zbudili. Šli smo na zajtrk. Po zajtrku smo šli izdelovat vrečice iz zelišč. Tudi v vrt kaktusov smo šli, kupila sem en kaktus. Potem smo se odpravili v bazen. Zelo sem utrujena. Lahko noč. (IZA KLUN)

5. dan:

Zjutraj sem se zbudila zelo zgodaj. Razmišljala sem, kako se bo iztekel ta dan. Po zajtrku smo šli plavat, sledil je preizkus plavanja. Dobila sem bronastega delfinčka. Šli smo na avtobus. Vozili smo se tri ure. Vmes smo se ustavili na postaji. Ko smo zavili pred šolo, so se mi ulile solze sreče. Ta trenutek je bil najlepši. Ati mi je šel kupit sendvič, mami mi je v trgovini kupila veliko dobrot. Ko sem prišla domov, so me pričakovale Megi, Lejdi in Miki, psički in muca. Vesele so bile, ko sem prišla. Doma smo razpakirali. Bližal se je večer in vsakemu sem dala darilo. Šla sem v posteljo, zaspala in v sanjah so se mi pričarale dogodivščine o Seči, kako se je pričel prvi dan. Res mi je bilo všeč. Tam sem uživala, vendar NAJLEPŠE JE DOMA! (TANJA OGRINEC)

## Desa Muck v živo v Sodražici

Piše: Tadeja Topolnik, foto: Jože Zidar

V četrtek, 9. maja 2013, je na Osnovni šoli dr. Ivan Prijatelj Sodražica potekala podelitev bralne značke. V letošnjem letu je priznanja in pohvale podelila sodobna slovenska mladinska pisateljica, igralka, sovoditeljica televizijske oddaje Spet doma in publicistka Desa Muck.

Prvi dve šolski uri sta bili namenjeni podelitvi bralne značke za učence nižje stopnje, torej od 1. do 5. razreda, 3. in 4. šolsko uro pa je potekala podelitev za učence od 6. do 9. razreda. Učenci POŠ Sveti Gregor so se pod vodstvom mentorice Ane Porenta predstavili s točko Pika, priredbo dela Pika Nogavička pisateljice Astrid Lindgren. Na prireditvi je nastopila tudi učenka z recitacijo o branju, učenci in učenke otroškega pevskega zbora pa so nam pod vodstvom Mojce Kramar Gorinšek namenili nekaj pesmi, med drugim tudi o branju.

Tudi drugo prireditev smo začeli z glasbo iz otroških grl otroškega mladinskega zbora pod taktirko Mojce Kramar Gorinšek. V nadaljevanju so učenci izbirnega predmeta gledališki klub uprizorili odlomke iz Desinega dela Lažniva Suzi, ki pripoveduje o deklici, ki si v želji po ugajanju in sprejetju s strani sošolk, sošolcev in učiteljev izmišlja različne laži. V svojem početju gre tako daleč, da namesto v revnem stanovanju živi v vili, ima lepo mamo, ki pozna kup slavnih ljudi in izgleda kot miss, uspešnega očeta, ki ga nikoli ni doma ter hodi s fantom, ki bi si ga želelo vsako dekle. Seveda je to le krinka, za katero se skriva nemočna mama, ki je po poklicu kuharica in po svojih najboljših močeh vzgaja najstnico na višku pubertete. Pri tem ji oče, zasvojen z alkoholom, ni niti malo v oporo. Kdor želi izvedeti konec, mu toplo priporočam, da vzame v roke knjigo, saj se le-ta bere kot za šalo.

Po končanem programu, ki smo ga pripravili na šoli, je Desa Muck nagovorila vse zbrane in otrokom podelila spominska priznanja. Sledilo je fotografiranje naših značkarjev s priljubljeno pisateljico in našo ravnateljico Majdo Kovačič Cimperman.

Pisateljica nas je presenetila s sočnim in zabavnim nastopom, v katerem nam je povedala nekaj o svoji mladosti, pisateljskem delu in igalskem poklicu. Zatrčila nam je, da njeno delo Lažniva Suzi ni avtobiografsko, kot najdete napisano na elektronskih straneh, kjer pišejo o njenem književnem delu, ravno tako tudi Anica iz njene znamenite zbirke ni nastala na podlagi osebnosti katere izmed njenih treh hčera, ampak predstavlja tipično deklico pri starosti 8 let. Knjige iz zbirke o Anici so ene izmed najbolj branih knjig tudi med našimi osnovnošolci. Razredničarka Minka Pakiž je svoj razred navdušila, da je pri likovnem pouku ustvaril pisane ilustracije na temo Desinih knjig. Omenjene ilustracije so krasile našo dvorano v času prireditve.

Desa Muck je v pogovoru z otroki povedala, da je mladinska dela začela pisati, ker je občutila pomanjkanje mladinskih del s tabu tematikami, ki pa po njenem najbolj zanimajo najstnike: spolnost, droge, hujšanje, nasilje v družini, alkoholizem ipd. Pod humornim pripovedovalskim slogom pisateljice se skrivajo trpke življenske izkušnje, ki nas nagovorijo k razmisleku o tem, kaj je v življenju v resnici pomembno. Ko sem jo poslušala, sem začutila, da govori zgolj resnico o svojem dojemanju sveta, ki jo ovije v humor, in da je pristna ter odkrito pove, kdo je in kaj pričakuje od življenja. Tako smo izvedeli, da kot najstnica ni bila prijateljica šole in učenja, da si je v življenju izbrala več življenskih sopotnikov kljub



materinim negativnim besedam: »Kdo te bo pa vzel!« Sedaj, ko je večkrat nagrajena in priljubljena mladinska pisateljica, pa se mama še kako ponosno pohvali z njo.

Učencem in učenkam naše šole je na srce položila nekaj nasvetov glede bodoče igralske kariere ter nam zaupala svoje prve ljubezenske izkušnje. Njena iskrenost in sproščenost sta bili naravnost nalezljivi, saj smo se ji od srca nasmejali.

Pisateljici Desi Muck se lepo zahvaljujemo za obisk, vsem učencem, ki so opravili bralno značko, pa želimo še veliko bralnih užitkov.



### Kaj so si o obisku Dese Muck najbolj zapomnili učenci POŠ?

»Meni je bila najbolj všeč Desina zgodba o branju. V šoli so se učili brati in so morali ponavljati doma. Desa je vzela slikanico in začela brati. Ugotovila je, da je to lahko, saj samo pogledaš sliko. Na sliki je bilo jabolko in fantek, rekla je: Ivo ima jabolko. Drug dan so šli v šolo, morali so spet brati, skoraj vsi so brali po zlogih, razen Dese, ki je brala gladko. Tistega dne je prišla šolska pošast – šolski inšpektor. Ko je prišel, je vsaka učiteljica prebledela. Učiteljica je rekla: »Desica, pridi k tabli.« In Desa je prišla. »No, pa preberi, kar piše na tabli, ker znaš brati.« »Ivo ima avto,« je rekla Desa. »O, ne, Desica, saj vem, da se šališ. Daj še enkrat.« »Ivo ima mamo.« »Ne, ne.« Inšpektor je tako ponorel, da ni mogel nadreti učiteljice, zato se je zaprl v kopalnico. Na tabli je pisalo: »Dobrodošli, gospod Jože Groznič.«

Desa se je žalostna vrnila domov in povedala dedku, da ne zna brati. Dedek je rekel: »Pa saj poznaš črke. Poglej: D – e – l – o. Samo povežeš jih skupaj: Delo.« Desa je vzkliknila: »Pa saj to je čisto lahko!«

Aneja Kavov, 4. f



## Moji spomini na šolo Razmišljanja devetošolcev

Zbrala: Jelka Dežman

»V devetih letih šolanja v osnovni šoli smo pridobili precej znanja, ki bo podlaga za nadaljnje izobraževanje, pa tudi vedenja in veščin za vsakdanje življenje.

Učitelji so nas spodbujali in se trudili, da bi razvili talente in sposobnosti, ki so jih odkrivali v nas. To pa je seveda povezano s prizadevnostjo nas učencev in z našimi delovnimi navadami, ki znajo biti včasih resen problem. Tega so nam bolj ali manj uspešno pomagali razreševati tudi naši starši.

Domen Kljun in Žan Čampa

»Iz osnovne šole bom odšla z lepimi spomini. Z veseljem se bom spominjala sošolcev in sošolk, ki so poskrbeli, da ure niso bile nikoli dolgočasne. Uganjali so različne norčije in vedno skrbeli za obilico smeha. Posebej si bom zapomnila šolanje pri Svetem Gregorju, kjer sem se počutila, da skoraj ni pouka, temveč je vse ena sama zabava. Bilo nas je tako malo, da smo se počutili kot ena velika družina.

Najbolj mi bodo v spominu ostali učitelji. Učiteljica za angleščino nas je poskušala vpeljati v resnično življenje in nas učila tudi o našem odnosu do učenja in nas tudi vzgajala. Učiteljica Vida nas je poskusila navdušiti nad matematiko in fiziko in nas zabavala z zgodbicami iz svojega življenja. Ure kemije in biologije so potekale v »sveti zbranosti«, saj nam je učiteljica vedno rekla, da je ta snov zelo težka in smo jo tudi poslušali. Bila pa je tudi naša razredničarka, zato smo jo imeli posebej radi. Ure slovenščine so bile vedno najbolj zabavne, saj so sošolci vedno počeli neumnosti, ki pa jih učiteljica ni prenašala in nas je redno zapisovala. Zelo radi smo imeli tudi naša dva učitelja za tehniko in telovadbo. Pri tehniki se je učitelj vedno šalil in nas zafkaval, še posebej mene, ker sem imela mapo, ki njemu ni bila po godu. Zanimivo, da sem se ga iz neznanega razloga od vseh učiteljev najbolj bala. Učitelj Jernej pa je bil, je in bo »legenda«, ker smo se več pogovarjali kot telovadili. Izvedeli smo veliko novih stvari, predvsem o vzgoji lam in astrologiji. Na vse ure sem bolj ali manj hodila z veseljem, še vedno pa, na nesrečo učiteljice Vide, nisem največja oboževalka matematike in fizike in s svojo mapo za tehniko nameravam strašiti učitelja še veliko časa.

Anja Adamič

»Po končani devetletki je v moji glavi veliko spominov, povezanih s šolo. Vedno se bom spominjala prvega šolskega dne, saj je bil to vendarle eden od prelomnih dni v mojem življenju. Verjetno se bom spominjala tudi večine mojih sošolk in sošolcev ter učiteljic in učiteljev, najbolj pa mi bo v spominu ostal deveti razred. Spominjala se bom zabavnih trenutkov pri pouku, na ekskurzijah in izletih ter šolah v naravi. Tudi znanje upam, da mi bo ostalo v spominu, saj sem se v preteklih letih naučila veliko šolskih ter tudi življenjskih učenosti. Ne glede na našo prihodnost mislim, da bo spomin na osnovno šolo vedno nekaj posebnega.

Nina Zgonec

## Nostalgija

Piše: Helena Drobnič



6. junija 2013 sem bila na koncertu glasbene šole Ribnica. Prireditve se je odvijala v šolski dvorani v Sodražici. Nezne melodije, ki so prihajale izpod prstov mladih glasbenih talentov, so me popeljale v leta, ko sem tudi jaz, tako majhna, obiskovala glasbeno šolo ter nato s cmokom v grlu in potnimi rokami čakala na nastop za starše.

Ampak tile otroci niso imeli nobenega strahu – suvereno so odigrali melodijo in z dvignjeno glavo odkorakali z odra. Ja, zelo so samozavestni in lahko so ponosni nase. Škoda le, da jih ne pride poslušat več ljudi. Mogoče bo drugo leto večji obisk? Nastopajoči si to zaslužijo.

Patricija Levstek, 4. f

## Pikine dogodivščine

Zapisala: Ana Porenta, foto: Gregor Grešak

Nova predstava, ki smo jo pripravili pri ustvarjalno-gledališkem krožku na POŠ Sveti Gregor, nosi naslov Pikine dogodivščine. Zanj sem priredila nekatere prizore iz knjige Astrid Lindgren Pika Nogavička. V predstavi igra šest igralcev, z njo smo nastopili na območnem srečanju JSKD v Dolenji vasi, na Praznovanju pomladi pri Svetem Gregorju, na festivalu Najdihojca v Velikih Laščah, na podelitvi bralne značke v Sodražici ter na regijskem srečanju otroških gledaliških skupin na Vrhniki, kar je za nas lep uspeh. Ob tej priložnosti sem povprašala mlade igralce o ustvarjanju in igranju te predstave.

### Eva Adamič je igrala Piko

»Kot Pika Nogavička sem se zelo vživela v vlogo. Pri tem mi je pomagalo branje knjige in ogled filmov o Piki Nogavički. Pri krožku mi je bilo všeč, ker smo veliko vadili, vsak posameznik je dobro odigral svojo vlogo.



Imela sem veliko besedila. Spomnim se začetka vaj na odru. Ko smo igrali drugi prizor s plesom, sem bila vsa zadihana, ker še nisem imela toliko energije in kondicije za gibanje, govor in vse. Moj najljubši spomin na predstavo je drugi prizor, tam, kjer prideta roparja v mojo hišo in smo imeli na predstavi pri Svetem Gregorju napravo za meglo. Največ mi je pomenilo, ko sta nas pohvalila Simona Zorc Ramovš v Dolenji vasi in Gašper Jarni na Vrhniki. Najbolj pa sem uživala, ko smo igrali na Vrhniki na regijskem srečanju otroških gledaliških skupin. Oder je bil velik, imeli smo dovolj prostora za gibanje.«

### Aljaž Adamič je igral Tomaža

»Kot Tomaž sem bil fin, sprehajal sem se po odru, govoril, kaj vprašal – in to je to. Najbolj zanimivo mi je bilo, ko smo že znali besedilo in smo začeli postavljati predstavo na oder. Moj oči je narezal zlatnike za predstavo, to so leseni krogci, ki jih je učiteljica »posprejala« z zlato barvo. Na vajah mi je bilo naporno, ker je naša učiteljica vseskozi prekinjala igranje in govorila, kaj moramo delati. Najbolj všeč mi je bil prvi nastop v Dolenji vasi. Gledala nas je cela dvorana, ogromno ljudi, zelo so ploskali in vsi so nam čestitali in bili navdušeni nad nami. Zpomnil si bom tisti dan, ko smo izvedeli, da smo izbrani za regijsko tekmovanje na Vrhniki.«

### Zala Grebenc je igrala Anico

»Na odru sem v krilu, ker igram urejeno in pridno Anico. Všeč mi je bil prizor, v katerem smo pekli jajca za zajtrk. Pika mi na glavi razbije jajce in meni je to ogabno in vsi se nam takrat smeji. Ta jajca niso resnična,



ampak so žogice za žongliranje. Najbolj mi je bil všeč naš nastop na Vrhniki. Po nastopu smo dobili jabolčno pito, na koncu srečanja pa še zrezke in krompirček. Nastopali smo tudi v Velikih Laščah na Najdihojci. Ko smo pili sok, nam je študent režije povedal, da smo zelo dobro nastopali. Najbolj všeč mi je prizor, v katerem pride Pika v šolo in se afna.«

### Aneja Kavoj je igrala Damjana in sošolko

»Všeč mi je bilo, ker smo v dogajanje vključili svetilke in ugasnili luči na odru. S Polono sva šli v drugem prizoru iz dvorane na oder s prižganimi svetilkami in iskali Piko in Ficka. Ko sva ju našli, sva se ustrašili, ker je Pika rekla, da gospod Ficko leži v postelji. Jaz sem postala jezen Damjan in sem odkrila Piko in ji zagrozila in hotela njen denar. Potem je Pika pokazala denar in sva šli s svetilkami do skrinje ... v tem prizoru smo morale tudi plesati, jaz sem predlagala ples s palico, ker hodim k mažoretkam. Všeč mi je, da lahko tudi mi sodelujemo z idejami pri ustvarjanju predstave. Najbolj mi je bil všeč naš prvi nastop, ki je bil v Dolenji vasi, ker smo zelo dobro igrali in so nas vsi pohvalili. Oder na Vrhniki pa se mi je zdel najboljšo opremljen za igro.«

### Polona Virant je igrala Ceneta in sošolko

»Pri krožku sem se počutila odlično, zelo rada igram na odru. Med predstavo sva se morali z Anejo preobleči iz potepuhov v učenci. To mi je šlo vedno na živce, ker se je mudilo in sem morala počakati na Anejo. Meni je najbolj všeč prizor s šolo, ker so tam smešne stvari – od ježa z mušjim drekcem do kače velikanke. Počasi mi ta prizor ni bil več smešen, saj smo ga zelo velikokrat ponovili. Najbolj všeč mi je bilo, ko smo nastopali na regijskem srečanju. V spominu mi bo ostalo, da nam je učiteljica častila kakav iz avtomata, ker je bila tako navdušena nad našim nastopom.«



### Patricija Levstek je igrala učiteljico



»Imela sem kar težko vlogo, saj sem morala igrati odraslo osebo. Imela sem tudi kostum (čevlje, obleko, frizuro), da sem bila videti bolj odrasla. Najbolj všeč mi je bil prizor s šolo, ker smo v njem vsi skupaj na odru in ker se gledalci vedno smeji. Na bralni znački v Sodražici je Desa Muck rekla, da smo dobro igrali in da so vloge dobro razdeljene. Rekla je tudi, da je bila to njena najljubša knjiga, ko je bila še majhna. Najboljši mi je bil prizor, ko prideta k Piki roparja, še posebej pa ples in zlatniki in tisto, ko sta si Damjan in Cene dala ravbarsko, ko sta lezla k Piki v hišo. Meni je bilo najbolj všeč nastopati na naši proslavi pri Svetem Gregorju, ker so nas prišli gledat vsi starši in naša ravnateljica. Počutila sem se odlično.«

## Šolski potepi po svetu

Piše: Božica Veršnik

V mesecu maju smo se pridno potepali in nabirali novo znanje in izkušnje. Devetarji in šestarji so si prizadevali čim bolj uspešno nabirati točke, sedmarji in osmarji pa smo se podali raziskovat obalo in naše »okno v svet« ter glavo naše »kokoške«.

7. maja smo jo 7. a ter učiteljici Božica in Mojca mahnili na obalo. Vreme je bilo vse prej kot majsko, dvakrat nas je zalilo, trikrat smo bili pa zelo veseli, da smo bili na varnem v avtobusu, kajti zunaj nam tudi dežnik ne bi nič pomagal. Ogledali smo si Sečoveljske soline Lera, se sprehodili med bazenčki in množico ptic ter raznih slanoljubnih rastlin in živali in bili deležni prvega »zalivanja« z neba. Nato smo si ogledali Luko Koper, naše »okno v svet« in se ob turistični križarki počutili zelo majhne. Po okrepčilu smo si v Piranu ogledali Akvarij Piran, za konec pa nas je pot popeljala pod Strunjanskim klifom do Fiese. Od tu nas je nato domov pregnal dež.

14. maja smo odšli na ekskurzijo 8. a ter učiteljici Božica in Tadeja. Med potjo smo si ogledali proizvodnjo v Pivovarni Laško, kjer pa, ker smo mladoletni, nismo tudi degustirali. Okrepčilo smo si privoščili v Murski Soboti. V Prekmurju smo si najprej ogledali tipično panonsko hišo ter poseben način lončarjenja, zanj je značilna

črna keramika. V evangeličanski cerkvi v Moravskih Toplicah nam je evangeličanski pastor predstavil posebnosti in razlike med njimi in rimokatoličani. Pot nas je nadalje vodila do gradu Grad. Je naš največji grad, s 365 sobami, torej bi vsak dan v letu lahko bivali v drugačni sobani.

Turistični krožek je v soboto, 1. junija, s polnim košem dobre volje odpotoval iz dežele Kranjske preko Črnega grabna in prevala Trojane v deželo Štajersko in se sprehodil tudi po nekdanji Jantarjevi poti, iz časa starih Rimljanov.

V Šempetru v Savinjski dolini smo si najprej ogledali Rimsko Nekropolo, nekdanje rimsko pokopališče, ki je bilo, kot običajno, ob rimskih cestah in ne ob ali v mestu. Reka Savinja je v preteklosti to grobišče poplavela in ga »konzervirala« za skoraj dve tisočletji. Pot smo nadaljevali do nekaj kilometrov oddaljene jame Pekel na malem koščku kraškega ponikovskega sveta. Zanimivosti jame sta najvišji podzemeljski slap pri nas in pa hoja skozi vodni del jame, kar v naših kraških jamah ni ravno običaj.

Po ogledu proizvodnje Pivovarne Laško smo se preko prevala Kozjak in Tuhinjske doline vrnili v deželo Kranjsko in si po okrepčilu ogledali še dolino Kamniške Bistrice z njenim kraškim izvirom, balvani, morenami ... Spustili smo se do reke med Velikim in Malim Predasljem, nato pa se v lepem sončnem vremenu in še vedno dobre volje vrnili domov.

### DRUŠTVA

## Še ena uspešna sezona Šedrškega živ-žava

Piše in fotografira: Aleksandra Košir, vodja projekta

V sodraškem župnijskem domu so se tudi letos vsak mesec izvajale živahne in zanimive dejavnosti za otroke, tj. Šedrški živ-žav. Starejši predšolski in mlajši osnovnošolski otroci smo se dobivali zadnjo soboto v mesecu ob 10. uri. Skupaj z animatorji smo se igrali, pogovarjali, izdelovali, gledali risanke in se zabavali. Septembra smo se pogovarjali o Don Bosku in barvali vrečke za copate. Oktobra smo izdelovali hranilnike v obliki mlina na veter. Novembra smo pekli piškotke in se igrali veliki Človek ne jezi se. Decembra smo imeli gosta Simona Lavriča, ki je z nami risal praznične motive. Januarja smo izdelovali igračo iz lončka in gumba na vrvi. Seveda je vsak svojo tudi preizkusil. In nam otrokom je večkrat uspelo »ujeti« gumb v lonček kot pa naši animatorji Sandri. Februarja smo s časopisnim papirjem oblepili plastičen lonček, ki smo ga v marcu pobarvali (izdelovali smo lonček za rože). Marca smo si ogledali risanko o Jezusovih čudežih ter se malo pogovarjali o njih, aprila pa smo izdelali okvirje za slike, ki smo jih okrasili z gumbi.

V maju smo se udeležili tudi Črnega jezera. Na Rakovnik smo se odpeljali z avtobusom. Ko smo prispeli, smo šli risat, se naučili pesmico ter si ogledali relikvije svetega Janeza Boska. Svetniku smo prinesli šmarnice. Potem smo odšli po delavnicah. Izbrali smo si gledališče, kjer smo spoznali življenje Janeza Boska, ter cirkus, kjer smo spoznali vragolije. Med delavnicama smo tudi pojedli malico iz nahrbtnika. Ko je bilo delavnic konec, smo šli v cerkev, kjer smo imeli mašo. Tam smo veliko peli in sodelovali. Domov smo odšli zadovoljni in z nasmehi na obrazu. Bili smo polni vtisov in smo komaj pričakali naše zaključno srečanje, ki je bilo 1. junija. Dogovorili smo se, da se najprej vidimo na oratoriju, nato pa gremo zopet v akcijo naslednje leto.





## »Samo dihati ne smete pozabiti«

Pogovarjala se je: Cvetka Vesel, foto: Miran Štupica



V maju je dopolnil 90 let član DU Sodražica France Lešnjak. Ob njegovem častitljivem jubileju smo mu v društvu pripravili majhno slovesnost, zapel mu je naš pevski zbor in zaželeli smo mu še veliko zdravih in čilih let. France nam je obljubil, da se čez deset let zagotovo spet snidemo, če ne drugače, nas bo z »rešptinom« dol gledal.

Dopolnil je devetdeset let, toda njegov duh, ki odseva tudi v njegovi podobi, ostaja mlad. Preprost, pokončen, skoraj aristokratskega videza in po novem z brki. Vedno nasmejan in pripravljen vsak pogovor »zabeliti« s šalo ali dvema. Raje kot o težavah, ki jih tudi ne manjka, govori o sreči in dobrem. Tak je Lešnjakov France. Predvsem pa je zanimiv sogovornik in pogovor je zlahka stekel.

Kako uspešno se vam zdi vaše življenje?

S svojim življenjem sem bil zadovoljen in ničesar ne bi drugače naredil, če bi bil še enkrat mlad. Mislim, da sem bil dovolj uspešen na vseh področjih, tako v zasebnem kot poklicnem življenju. Veliko sem ustvaril, res pa sem delal od zore do mraka. Doma smo imeli kovačijo, to je bila družinska obrt in tudi jaz sem se pri očetu izučil za kovača. To delo sem opravljal vse do upokojitve, ko so prenehale delovati tudi kovačnice. V svoji delavnici sem imel zaposlenih 4 do 5 delavcev, ki so dobro zaslužili, čeprav so delali malo dlje kot v sosednjih tovarnah. Ves čas dela sem se izobraževal in sledil tehničnemu razvoju, kupoval sem sodobne varilne in druge aparate, ki so nam olajšali delo in povečali zaslužek. Hkrati sem bil aktiven tudi v kraju in pomagal sooblikovati razvoj v Sodražici. Tudi pel sem pri moškem pevskem zboru.

Na kaj ste posebej ponosni?

Zelo sem ponosen na svojo družino. Imam dva sina in hčerko pa vnuke in vnukinje. Najbolj se razveselim svoje pravnukinje Vite in pravnuka Jakoba. Jakob je bilo ime tudi mojemu očetu, ki sem ga zelo spoštoval, in mali Jakob me vedno spomni nanj. Z vsemi se dobro razumemo, pomagajo mi, če je to potrebno.

## Brane Pintar, 60-letnik

Piše: N. Ambrožič, foto: arhiv PGD Zamostec

V dneh, ko se pripravlja nova izdaja Suhorobarja in nestrpno čakamo lepše vreme, je 60 let dopolnil Brane Pintar, član PGD Zamostec.



Rodil se je 5. 6. 1953 v Lipovšici, po domače pri Urhovi. Zaposlen je bil v različnih podjetjih do upokojitve. Leta 1963 je kot 10-leten mladenič vstopil v naše društvo, kjer še vedno ostaja viden in aktiven član. Mladim služi njegovo delo in pripadnost društvu za vzor, saj se rad udeležuje vseh delovnih akcij in drugih aktivnosti društva. Svoje znanje in izkušnje z veseljem prenaša na mlajše rodove. Med mnogimi zadolžitvami, ki jih je imel, izstopajo funkcije predsednika, podpredsednika in člana nadzornega odbora društva. Trenutno opravlja funkcijo predsednika nadzornega odbora PGD Zamostec in je član komisije za veterane PGD Zamostec. Za aktivno delo v društvu je prejel številne pohvale, priznanja in napredovanja.

Članice in člani društva mu za okroglih 60 let iskreno čestitamo in si želimo, da bi še naprej ostal zvest naši organizaciji.

Kako preživljate dan?

Kar velja za vse upokojece, velja tudi zame: dan je vedno prekratek. Vzrokov je več, hočem postoriti čim več, vendar sem glede na svoja leta že precej počasen in zato se ne izide vedno. Zjutraj si najprej pripravim zajtrk. Najbolj mi tekne polenta, ki je bila hrana naše mladosti. Potem odidem na kavico, kjer se dopoldne dobivamo z že stalno družbo. Malo debatiramo o aktualnih novicah pri nas in v svetu. Malo se tudi pohecamo, kajti pravi humor je vedno dobra rešitev, da se človek izogne slabi volji. Tako si napolnim baterije in lahko se lotim resnega dela. Veliko je treba postoriti na vrtu, to posebno rad počnem. Opazovati rast in potem uživati sadove s svojega vrta je nekaj najlepšega. Ideje, kaj skuhati za kosilo, pogosto poiščem na internetu. Vedno mi uspe najti in potem pripraviti kaj okusnega in preprostega. Tudi pospravljanje mi vzame kar nekaj časa, čeprav so večja čiščenja, pranje zaves, umivanje šip in podobno, prevzele hčerka in vnukinje.

Veliko svojega časa posvečam bistrtrvi možganov, ki jih je treba čim bolj uporabljati, drugače zakrnijo. Sledim sprotne aktualnemu dogajanju po televiziji, veliko še berem. Skoraj vsak dan presedim kar nekaj časa za računalnikom.

Pravite, da pogosto uporabljate tudi računalnik?

Tudi preko računalnika komuniciram s svojimi znanci, sorodniki in prijatelji. Za rojstni dan sem po elektronski pošti dobil preko sto čestitk. Računalnik imam že sedem let. Nisem obiskoval nobenega računalniškega tečaja, veliko so me naučili otroci in vnuki, veliko sem se naučil sam. Imam knjigo o uporabi računalnika, ki je namenjena prav starejšim in ta mi veliko pomaga. Pogosto se še lovim, ampak napredujem.

Nam zaupate kakšen življenjski napotek?

Pogosto me sprašujejo, kaj je skrivnost dolgega življenja, in vedno se pošalim, da ne smemo pozabiti dihati, pa bo vse v redu. Drugače pa mislim, da se moramo naučiti biti srečni v tem trenutku in si ne želei več. Biti vztrajni na začrtani poti in do konca vztrajati pri ciljih.

## Prestavljen kolesarski maraton

ŠD Sodražica obvešča vse naslovnike, da je letošnji kolesarski maraton Po domovini rjavega medveda prestavljen na jesenski termin.

Športen pozdrav!

## V kuhinji s Šedržankami

Gradivo zbira: Štefka Joras, foto: arhiv Šedržank

Šedržanke se zavzeto pripravljajo na Psoglavske dni, za Suhorobarja pa tokrat predstavljajo recepta za stari sladici, ki so ju pripravljale gospodinje v različnih časih. Postregle so ju ob raznih enolončnih ali celo kot samostojni jedi. Kašnata povanca in koruznač bosta na pokušino tudi za Tržni dan. Vabljeni, da se ustavite ob njihovi stojnici!

### KAŠNATA POVANCA

Recept: Anica Simič

Potrebujemo:

VLEČENO TESTO  
500 g moke  
1 jajce  
2 žlici olja  
1 žlička soli  
mlačna voda po potrebi



Nasvet:  
Za dodatno obuditev starih časov lahko kašnato povanco postrežemo h kislemu mleku.

NADEV

250 g prosene kaše  
0,75 l mleka  
0,5 l sladke smetane  
250 g masla  
100 g rozin  
2 jajci  
vaniljev sladkor  
limonina lupinica  
malo soli  
po želji cimet

Priprava:

- Iz sestavin naredimo testo, ki malo počiva.
- Proseno kašo skuhamo v mleku in jo ohladimo.
- Zmešamo maslo, smetano, rozine, jajca in dišave ter mešanico dodamo kaši.
- Testo razvlečemo, namažemo z nadevom in zvijemo.
- Pečemo eno uro na 200 °C.

### KORUZNAČ

Recept: Anica Arko

Potrebujemo:

20 dag koruznega zdroba  
0,5 l kislega mleka  
20 dag moke  
pol male žličke sode  
1 pecilni prašek  
pol žličke soli  
3 žlice sladkorja  
1 jajce  
15–20 dag rastlinske masti



Nasvet:  
Pekač naj bo okrogel, po možnosti teflonski ali pa obložen s peki papirjem.

Priprava:

- V posodo zlijemo kisl mleko in vanj namočimo zdrob.
- Posebej zmešamo moko, sodo, pecilni prašek, sol, sladkor ter mešanico dodamo zdrobu.
- Dobljeno maso premešamo, vanjo zdrobimo rastlinsko mast in nazadnje dodamo še jajce.
- Pečemo pol ure na 200 °C.

## Med gasilci v Zamostcu

Piše: N. Ambrožič, foto: M. Pucelj

Toplo spomladansko vreme nas je spodbudilo, da smo v okviru čistilne akcije v mesecu aprilu temeljito prečistili in uredili prostore gasilskega doma. Pridne roke naših članic so prebrisale vsak kotiček. Gasilska mladina je urejala okolico v Zamostcu in Lipovšici, najmlajši člani pa so pridno pomagali vsem. Člani so pospravili garaže in uredili opremo in orodje.

Na predvečer prvega maja smo pripravili kresovanje. Člani in mladina so nekaj dni pred prvim majem pripravili material in uredili vse potrebno, da bi kres zagorel varno. Ob kresu se je zbralo lepo število članov vseh generacij, veseli pa smo bili tudi obiska naključnih mimoidočih in prebivalcev okoliških krajev.

5. maja smo se udeležili Florjanove maše v farni cerkvi v Sodražici. Zbor gasilcev je organiziralo društvo iz Sodražice. Maše so se udeležili naši člani in tri članice.

Na gasilskem domu so potekala vzdrževalna dela. Uredili smo dostop do prostorov v zgornjem nadstropju, redno urejamo okolico doma in skrbimo, da je trava pokošena. Izvajali smo redna preverjanja radio zvez, opreme ter orodja. Nismo pozabili na okroglo obletnico naših članov. Postavili smo jim mlaje in se z njimi povesečili ob njihovem jubileju.

V pripravah na bližajoče tekmovanje smo začeli z intenzivnimi pripravami vseh sodelujočih skupin. Pripravljen imamo poligon,



Udeleženci Florjanove maše iz PGD Zamostec.

na katerem preverjamo in izboljšujemo našo pripravljenost. Ker bo letošnje tekmovanje zahtevalo od tekmovalcev tudi teoretično znanje, si pridno pripravljamo zapiske in ponavljamo osvojeno teoretično snov.

V pričakovanju počitniških dni pa vsem bralcem Suhorobarja – NA POMOČ!

## Misija mladih doktorjev medicine na Madagaskar

Pripravil: Žiga Lovšin, foto: Grega Novak

Skupina, ki jo sestavljamo štiri absolventi splošne medicine in študent 6. letnika dentalne medicine Medicinske fakultete v Ljubljani, se julija 2013 odpravljamo na trimesečno humanitarno medicinsko odpravo na Madagaskar, točneje v majhno vasico Matanga na jugovzhodu Madagaskarja. Bivali bomo v misijonu, ki ga vodi slovenski misijonar Izidor Grošelj, zdravili pa bomo pripadnike plemena Antešakov.

Zdravniško delo bo potekalo v skromno opremljeni ambulanti in mini bolnišnici, kjer bomo skrbeli za pravilno prehrano podhranjenih otrok. V ambulanti se bomo srečevali predvsem z nalezljivimi boleznimi, kot so malarija, okužbe s paraziti in spolno prenosljive bolezni. Z osnovnimi kirurškimi tehnikami bomo

oskrbeli tudi manjše poškodbe. Bolnikom, katerih bolezni in poškodbe bodo presegle naše zmožnosti, bomo nudili prevoz do bolnišnice, ki je oddaljena več ur vožnje. Sam pa bom svoj del pristavil še v zobozdravniški ambulanti, kjer bom skušal odpravljati zobne bolečine tamkajšnjih prebivalcev.



V teh treh mesecih bomo prebivalcem Matange nudili zdravstveno oskrbo, ki si je sami zaradi oddaljenosti od bolnišnice in samoplačniškega zdravstvenega sistema nikakor ne bi mogli privoščiti. Sami se bomo obogatili z nepozabnimi izkušnjami, ki nas bodo spremljale skozi naše celotno zdravniško delo kasneje doma.

Želite izvedeti več o odpravi?

Obiščite [www.madagaskar2013.si](http://www.madagaskar2013.si) ali pa nas kontaktirajte osebno na [madagaskar.maj2013@gmail.com](mailto:madagaskar.maj2013@gmail.com). Če je kdo pripravljen pomagati, lahko obišče koncert »Blues za Madagaskar«, ki bo potekal v petek, 28. junija, v sklopu Psoglavskih dni, in daruje kakšen evro za odpravo.

Najlepše se vam zahvaljujemo člani odprave Melita Bokalič, Anja Praprotnik, Timotej Goričan, Boris Počkar in Žiga Lovšin.

## REPORTAŽA 8UR: »Šedrška mladina je bila spet v akciji!«

Piše in fotografira: Eva Janež, vodja projekta

Na praznično soboto, 27. aprila 2013, je okoli 30 mladih prostovoljcev ob pomoči kar lepega števila drugih občanov in župljanov le malo praznovalo. Spet smo bili namreč več kot aktivni, saj smo ponovili projekta Pletemo mreže in 72UR v manjšem obsegu – odvijal se je projekt 8UR.

Na jutranji kavi smo se zbrali že ob devetih zjutraj in tam tudi razdelili opravila. Dela je bilo veliko, a navdušenja in motivacije ni manjkalo. Ker je bila vremenska napoved za popoldne bolj slaba, smo spet lahko prebarvali le del vrtčevske ograje, že



dopoldne pa smo se lotili tudi drugih zunanjih del. Tako smo na Strmci sekali grmovje, ki je kazilo podobo brega, sotrudnice so temeljito očistile župnijsko kuhinjo, opravili smo spomladanska opravila na vrtu ter na dvorišču (presajanje rastlin, pometanje, pospravljanje delavnice in garaže), poskrbeli za napeljavo ozvočenja v mladinski sobi in montažo oglasne deske v avli, prepleskali kapelo in strop v učilnici, pospravili zakristijo in zvonik ter pripravili vse potrebno za namestitev brezžičnega interneta v območju novega župnijskega objekta. Po opravljenem delu je sledil družabni piknik, kjer smo naredili oceno celotnega dneva, se zasluženo tudi malce pozabavali in spočili. K sodelovanju pri projektu smo povabili domače obrtnike, gospodarstvenike in javne uslužbenke, ki so nam na različne načine priskočili na pomoč. Pri delu se nam je pridružil tudi župan Blaž Milavec in tudi sam zavihal rokave.

Končni rezultat celotnega dneva je tako neverjeten. Mladi smo ob pomoči številnih ostalih prostovoljcev dokazali, da skupaj zmoremo storiti marsikaj. Vsem torej še enkrat: »Najlepša hvala in Bog povrni! Super ste!«

## Animatorji smo pljunili v dlani in zavihali rokave

Piše: Jasna Janež

Samo še malo in spet bo okolico župnišča preplaval otroški smeh. Tudi letos smo se animatorji že veliko prej začeli pripravljati na veliki projekt – oratorij. Tokrat smo se na priprave odpeljali v majhno vas, imenovano sv. Primož na Pohorju.

Pripravljalni vikend je potekal od 2. do 4. maja. V četrtek, 2. maja, smo se zbrali pred župniščem in se z avtobusom odpravili na naše krajše potovanje. Po skoraj triurni vožnji smo prispeli v vasico, ki se je nahajala na kar precejšnji nadmorski višini, obdana z nam še kako znano zelenino gozda. Naš začasen delovni prostor je postal Don Boskov dom. Letošnji novi oratorijski voditelji (Žiga Lovšin, Blanka Čampa in Tinkara Šilc) so nam izrekli dobrodošlico in nam predstavili program. Razdelili smo se v 4 skupine. Okoli 5. ure smo se z avtobusom spustili v dolino, kjer smo si v športni dvorani Radlje ogledali Don Boskove relikvije in se udeležili svete maše. Pred spanjem smo si ogledali še film o Narniji, kar je tudi tema oratorija.

Naslednji dan smo pripravili kateheze, igre, se pogovarjali o gostu in izletu. Veliko smo peli in se družili. Popoldan smo se igrali razne skupinske, t. i. velike igre (tudi animatorji se radi igramo). Pred večerjo smo izvedli devetdnevno za birmance. Ko se je že skorajda stemnilo, smo se napotili v gozd. Da, prav ste prebrali. Voditelji so nam pripravili veliko igro, ki je bila na trenutke prav srhljiva! Si predstavljate, da v temi hodite po neznanem gozdu, poleg tega pa vas lovi še demon? Kar precej strašljivo, vendar tudi zabavno. Ko smo z našo igro končali, smo se utrujeni ulegli v postelje in zaspali v upanju, da nas ponoči ne zbudi kakšna nočna mora.

Prebudili smo se v zadnji dan naših priprav. Po zajtrku smo pripravili delavnice in zopet veliko prepevali. Po kosilu smo spakirali, na koncu smo imeli evalvacijo celotnega programa. Verjamem, da smo bili med vožnjo proti Sodražici vsi zadovoljni, saj smo pripravili večino programa za oratorij. Še naprej se srečujemo na sestankih ter pilimo naše ideje in predloge.

## Turnir deklic

Piše: Ernest Pirnat, foto: Tina Zobec

V Športno društvo Extrem je letos včlanjenih 42 deklet, starih od 7 do 15 let. Futsal trenira približno 40 % sodraških osnovnošolk. To je pravi fenomen, kar nam priznavajo v raznih futsal okoljih.

V soboto, 18. 5. 2013, je bil v ŠC Ribnica Extremov dan odprtih vrat in turnir za dekleta od 10. leta starosti dalje. Iz sodraške občine se je turnirja udeležilo več kot trideset deklet, ki organizirano trenirajo v treh različnih starostnih skupinah. Pridružila so se jim dekleta iz Ribnice in Loškega Potoka, ki so v letošnjem šolskem letu nastopila na šolskih tekmovanjih v futsalu. Mlajše deklice, stare 7 in 8 let, so se pridružile Extremovemu dnevu odprtih vrat, ki je bil ravno tako v ŠC Ribnica, v nedeljo, 12. maja.

V prvem delu turnirja deklic so tekmovala 4 skupine deklet, letnik 2000 in mlajše. Sodražanke so bile razdeljene v ekipi Sodražica 7. razred in Sodražica 3.–6. razred. Prvo mesto so dosegla starejša dekleta iz Sodražice, ki so turnir zaključila z dvema zmagama in enim neodločenim izidom. Premagale so mlajšo ekipo iz Sodražice (2:0) in Ribničanke (1:0). Tretjo tekmo so odigrale brez zadetkov. Odlično so se izkazala tudi dekleta iz Loškega Potoka, saj so zaključila brez poraza. Otvoritveno tekmo turnirja so



začela z zmago proti mlajši ekipi iz Sodražice (1:0), ostali tekmi sta se končali brez zadetkov. Pohvaliti velja tudi ostali dve ekipi, ki sta pokazali veliko mero borbenosti. Ribničanke so na turnirju dosegle 2 točki, mlajša ekipa deklet iz Sodražice pa 1 točko.

Rezultati:		Polčas	Končni rezultat
Loški Potok	Sodražica 3.–6.	1 : 0	1 : 0
Ribnica	Sodražica 7	0 : 0	0 : 1
Sodražica 3.–6.	Sodražica 7	0 : 1	0 : 2
Loški Potok	Ribnica	0 : 0	0 : 0
Ribnica	Sodražica 3.–6.	0 : 0	0 : 0
Sodražica 7	Loški Potok	0 : 0	0 : 0

V drugem delu turnirja so se med seboj pomerile tri ekipe. Dekleta iz Sodražice so se razdelila v dve ekipi. Prvo ekipo so sestavljala dekleta iz 8. razreda, drugo ekipo dekleta iz 9. razreda, ki so jim na pomoč priskočila še nekatera dekleta iz ostalih razredov. Pridružile so se jim še Ribničanke, ki so nekaj dni pred turnirjem dosegle 3. mesto na državnem šolskem tekmovanju v futsalu. Ribničanke so pokazale dobro pripravljenost in bile močnejše od Sodražank, saj so premagale obe ekipi. Starejše so premagale z rezultatom 5 : 1, mlajše pa z rezultatom 5 : 0. Na tekmi za 2. mesto je med sodraškima ekipama potekal pravi boj. Ob polčasu so vodila mlajša, na koncu pa so z rezultatom 3 : 1 vendarle slavila starejša dekleta.

Rezultati:		Polčas	Končni rezultat
Ribnica	Sodražica 9	3 : 1	5 : 1
Ribnica	Sodražica 8	3 : 0	5 : 0
Sodražica 9	Sodražica 8	0 : 1	3 : 1

## Medobčinska liga v malem nogometu

Piše: Jože Zidar, vodja MLMN

Za nami je odigranih 6 krogov MLMN. Ogledati si je bilo mogoče veliko število zanimivih tekem. Tekmovanja potekajo na petih različnih igriščih (Sodražica, Dolenji Lazi, Loški Potok in Dolenja vas). Na 1. mestu se je utrdila ekipa THE Nutrition brez izgubljene točke. Nov sistem omogoča, da si lahko gledalci ogledajo vse tekme, kar je zelo dobro sprejeto in je število gledalcev vedno večje. Povprečen obisk posameznih krogov se je vrtil okrog 100 gledalcev, kar je zelo spodbudno tudi ob podatku, da nam vreme ni bilo najbolj naklonjeno. Letošnja novost, ko sodita tekme dva sodnika naenkrat, je tudi dobro sprejeta. K sreči do zdaj ni prišlo do nobene hujše poškodbe igralcev in upamo, da tako ostane tudi v prihodnje.

Lestvica po končanem 6. krogu (6/18):

Mesto	Ekipa	T	Z	N	P	DG	PG	GR	TO
1	THE Nutrition	6	6	0	0	29	8	+21	18
2	KMN Vodnar Loški Potok	6	4	1	1	22	10	+12	13
3	Pristava DE-GRAZ	5	3	1	1	19	15	+4	10
4	KMN Kot & Hotel Pub	5	2	1	2	24	11	+13	7
5	KMN Avtopralnica Petek	5	2	0	3	13	14	-1	6
6	TŠD Slemena	5	1	1	3	11	17	-6	4
7	KMN Grafit	5	1	1	3	7	19	-12	4
8	KMN Sodražica	6	1	1	4	7	20	-13	4
9	Pristava - mladi	5	1	0	4	8	26	-18	3

T – št. tekem, Z – zmage, N – neodločeno, P – porazi, DG – doseženi goli, PG – prejeti goli, GR – gol razlika, TO – št. točk

Vse novice, razporede, rezultate, lestvice in obvestila je mogoče spremljati preko interneta na naslovu [mlmn.sd-extrem.si](http://mlmn.sd-extrem.si).

Razpored tekmovanj v prihodnje:

9. krog, 21. 6. 2013, Dolenja vas  
10. krog, 28. 6. 2013, Dolenji Lazi  
11. krog, 5. 7. 2013, Hrib – Loški Potok  
12. krog, 12. 7. 2013, Dolenja vas  
13. krog, 16. 8. 2013, Sveti Gregor

Tekme potekajo vsak petek od 18.00 do 22.00.

## Fragmat Extrem porazil F. C. Nacional v Zagrebu

Piše: Uroš Arko, foto: Ksenija Đukanović



Člansko moštvo Fragmat Extrem je z uradnim tekmovanjem zaključilo že 8. 3. 2013, kljub temu pa ekipa nadaljuje s treningi predvidoma do konca junija. V tem času je ekipa odigrala več prijateljskih tekem. 2 x z našim državnim prvakom FC Litijo (zmaga in poraz), 3 x s hrvaškim drugoligašem MNK Fusio (zmaga, neodločen izid in poraz). Najodmevnejši rezultat prijateljskih tekem se je zgodil v ponedeljek, 29. 4. 2013. V Fusiofutsal centru v Zagrebu je ekipa Fragmat Extrem odigrala prijateljsko tekmo s hrvaškim prvoligašem F. C. Nacionalom, ki je tudi favorit za državnega prvaka. Srečanje se je končalo z nepričakovano zmago naših fantov in rezultatom 3 : 4. Ekipa Fragmat Extrem v Zagreb ni pripotovala v popolni zasedbi, saj so manjkali poškodovani igralci Jure Kordiš, Smajil Okić, Uroš Arko in Jaka Debeljak (slednja dva sva ekipi pomagala s klopi). Srečanje se je odigralo v času 3 x po 20 minut. Gole za Fragmat Extrem so prispevali Nikola Jelić 2 x ter Gregor Janeš in Dejan Trdan po enkrat. Po tekmi so gostitelji poskrbeli tudi za nekaj jedače in pijače, kar smo vsi izkoristili za prijetno druženje. Ekipi sta se dogovorili tudi za povratno tekmo, vendar datum še ni določen.

## Prvomajski pohod na Travno goro

Piše in fotografira: Marinka Turk

ŠD Sodražica je tudi letos organiziral prvomajski pohod preko Travne Gore do Pristave in nazaj. Za pohod se je prijavilo kar 50 pohodnikov, ki jih je, kot vsako leto po prvomajski budnici pred gostilno Majolka, pozdravil sodraški župan Blaž Milavec.



Vsak pohodnik je prejel rdeč nagelj in pohod se je lahko pričel.

Spremljalo nas je prekrasno vreme, čeprav smo morali ne nekaterih senčnih delih poti gaziti celo po snegu. Prvi postanek smo opravili na Pristavi, od koder smo se po krožni poti vrnili nazaj do naše tradicionalne pohodniške baze doma na Travni Gori, kjer sta nas čakala topel napitek in enolončnica. Tu smo se zadržali na družabnem srečanju.

Po prijetnem klepetu in druženju so se nekateri pohodniki odločili, da pot nadaljujejo proti planinski koči na Kamn griču, ostali pa so se v Sodražico vrnili po isti poti.

Naj na koncu omenim še to, da na pohodu nismo imeli nobenih težav, razen izgubljenega kape enega izmed pohodnikov. Tudi to težavo smo s primerno logistiko kasneje rešili.

## Prvenstvo Območne balinarske zveze Dolenjske v igri parov

Piše: Miran Štupica

Prvenstvo Območne balinarske zveze Dolenjske v igri parov je potekalo 26. 5. 2013 na igrišču v Sodražici. Sodelovalo je 10 parov s cele Dolenjske, manjkali so samo igralci iz Krškega. Na koncu sta kot zmagovalca turnirja izšla domača igralca Tone Vesel in France Henigman. S tem uspehom sta se uvrstila na polfinale državnega prvenstva v Ljubljani.

IGRIŠČE	ŠT.	POLFINALE					
2	1	SODRAŽICA 3	4	SODRAŽICA 2	0 : 13	SODRAŽICA 2	Z
4	2	GAJ 2	3	SODRAŽICA 1	5 : 12	SODRAŽICA 1	Z

3	P1	SODRAŽICA 3	P2	GAJ 2	7 : 9	ZA 3. MESTO
1	Z1	SODRAŽICA 2	Z2	SODRAŽICA 1	13 : 3	ZA 1. MESTO

## Prvenstvo upokojencev Dolenjske regije Sodražici

Piše: Miran Štupica, foto: Miran Štupica in Srečko Vesel

V četrtek, 23. 5. 2013, je bilo na igrišču domačega BŠK Sodražica prvenstvo moških ekip – četvork upokojencev Dolenjske regije v balinanju. Turnirja se je udeležilo 15 ekip z Dolenjske in iz Bele krajine. Po celodnevem igranju je zmagovalka turnirja postala ekipa iz Uršnih sel, ki je v finalu premagala domačo ekipo iz Sodražice z rezultatom 13 : 7. Zmagovalci so se uvrstili na državno prvenstvo upokojencev. Tretje mesto je osvojila ekipa iz Kočevja, ki je bila boljša od ekipe iz Trebnjega z rezultatom 13 : 2.

Celodnevni turnir je vodil sodnik Srečko Vesel iz Sodražice. Za ekipo Sodražice, ki je v vitrine DU Sodražica prinesla lep pokal, so nastopili: France Vesel, Tone Vesel, Stane Petrič in Viktor Drobnič st.



## Gorenjski slavček

Piše: Jelka Pakiž, foto: SNG Opera in balet Ljubljana/Darja Štravs Tisu

V petek, 17. maja, smo si člani Medgeneracijskega društva Ribnica, ki ga vodi Anka Debeljak, v SNG Opera in balet v Ljubljani ogledali predstavitev Gorenjskega slavčka, komične opere v dveh dejanjih Antona Foersterja.

Najprej je nastal kot opereta, na pobudo Dramatičnega društva, ki je leta 1869 razpisalo nagrado za slovensko opereto. Komisija je prisodila prvo mesto Foersterju in tako je bil Gorenjski slavček pod njegovim vodstvom prvič uprizorjen 27. aprila 1872 v Deželnem gledališču. Dvajset let pozneje se je Foerster odločil preoblikovati opereto v opero, ki je bila prvič uprizorjena 30. oktobra 1896. Med slovenskimi opernimi deli velja za najbolj priljubljeno, najbolj odprto, spveno in zaradi ljudskega duha prijetno za uho in pogled.

Zgodba slovenske operne klasike pripoveduje o Franju, ki se vrne v domači kraj, kjer ga željno pričakuje prijatelj Lovro, nanj pa čaka tudi njegovo dekle Minka. V idiličnem gorenjskem kraju se ob tem času ustavi zabavljaki Chansonette, ki Minko sliši



Sopranistka Petra Vrh Vrezec v vlogi Ninon s tenoristom Matejem Vovkom v vlogi Rajdla in basistom Francem Javornikom v vlogi župana na odru Ljubljanske opere.

## Ivan Sivec: TRIGLAVSKI KRALJ

Piše: Ivana Oražem, Sodraška čitalnica

Pravijo, da mora biti vsak pravi in zavedni Slovenec vsaj enkrat v življenju na Triglavu, ki je simbol slovenstva. Torej sem prava Slovenka, kajti prav pred kratkim sem bila na Triglavu po različnih poteh v družbi samega kralja Triglava, župnika Jakoba Aljaža, in pisatelja Ivana Sivca, ki je napisal biografski roman z naslovom Triglavski kralj. Boste rekli, da to ne velja? Zame velja. Čeprav globoko spoštujem prave planince, je mehka gozdna pot zame tista, na katero se najrajši podajam. Zelo rada pa spoznavam svet, njegove lepote in vrednote tudi preko knjig. Vedno se lahko ustavim tam, kjer želim in nadaljujem takrat, kadar morem oziroma hočem, v dobri družbi ali sama.

Župnik Jakob Aljaž, doma izpod Šmarne gore, sodobnik in prijatelj Gregorčiča, Foersterja, Finžgarja itd. je več kot odlična družba za tak podvig. Ivan Sivec ga predstavi kot moža s širokim srcem, domoljuba, človekoljuba, strastnega ljubitelja planin – zlasti Triglava, vsestransko nadarjenega, duhovitega in sposobnega človeka. Bil je dober pevec, zborovodja in skladatelj, pa tudi inženirski genij, načrtovalec, snovalec in izvajalec. Poleg nešteti Gregorčičevih pesmi je uglasbil pesem Oj, Triglav moj dom, kako si krasan in Krasna si, bistra hči planin. Bil je človek izjemnega značaja, pravi za dušnega pastirja, čeprav bi lahko uspel v vsakem poklicu. Uspelo mu je, kar se je zdelo marsikomu nemogoče. Bil je karizmatična oseba, velikodušen, preprost, pošten,

peti in se v trenutku odloči deklico odpeljati v svet, da bi si izsolala glas in si s petjem služila kruh. Vse to se zgodi v času, ko Minkino družino upniki podijo iz hiše. Čeprav Chansonette ponuja denar, vaščani sklenejo, da bodo tujcu preprečili njegove načrte. Brž sestavijo malo sodišče, na katerem ga obsodijo na 200 frankov globe in na izgon iz vasi ter iz Ljubljane z biričevo pomočjo. Vsi pa kmalu sprevidijo, da je Chansonette hotel Minkini mami le pomagati in je ni izsiljeval s hčerkinim odhodom, zato sodba postane neveljavna. Tujec prej podarjenega denarja noče nazaj, saj vidi, da bo slavček najlepše pel doma. Minka in Franjo si pred vsemi izpovesta ljubezen. Na vasi se začuje večerni zvon in dejanje se v zadovoljstvo vseh konča.

Preprostost in razumljivost zgodbe, sporočilnost, dogajanje v domačem okolju, komične situacije, ljudske pesmi, navidezna zmaga nad tujcema, ljubka, iskrena glasba – vse to so dejavniki, ki Gorenjskega slavčka še danes uvrščajo med največkrat izvajane in najbolj priljubljene slovenske opere.

Zaradi vsega tega je bila predstava vredna ogleda. Uživali smo v čudovitem petju, prelepi sceni, ki je ponazarjala preprostost domače, slovenske vasi na Gorenjskem, kamor je dogajanje opere postavljeno. Seveda pa smo z veseljem in ponosom prisluhnili tudi petju lahko rečem, naše sopranistke, Petre Vrh Vrezec, ki je odlično predstavila vlogo Ninon, Chansonettove žene. Petra je deset let vodila otroški pevski zbor pri Novi Štifti in svoj talent ter znanje predajala mladi generaciji, iz katere upamo, da bo izšel še kakšen vrhunski pevec, tak, kot je naša Petra, ki bi ji lahko rekli tudi Ribniški slavček.

spoštljiv, rojen vodja, odprtih in toplih rok. Povsod, kjer je služboval, so ga imeli radi, prav tako tudi planinci, gorski vodniki in pastirji. Z njihovim sodelovanjem je postavil na vrhu Triglava po njem imenovan Aljažev stolp, vrsto planinskih koč in domov. Utrdil je stare in odprl nove poti, da njegovega kamnitega kralja lahko lažje in varneje obiskuje čim več ljubiteljev planin. Njegova največja zasluga je, da je Triglav ostal slovenski. Z njegovo pomočjo je tudi zaslovelo Slovensko planinsko društvo.

Če bi radi bolje spoznali tega izjemnega moža, vam toplo priporočam, da vzamete v roke to knjigo in upam si trditi, da se boste smejali in zjokali ob njenem branju. Verjemite, da boste še prehitro prišli do zadnje strani.

Pisatelj Ivan Sivec je ploden ustvarjalec širokega žanra in eden najbolj branih v Sloveniji. Piše za široke ljudske množice, lahko in razumljivo vsakomur. Prejel je mnoge nagrade in priznanja. Ustvarja za otroke, mladostnike in odrasle. Po njegovi knjigi Pozabljeni zaklad je bil posnet nagrajeni celovečerni

*Vse moje potrebe so zadovoljene, ko stopam po svoji poti do višjega cilja!*

film. Njegova dela so znana doma in v tujini. Napisal je 117 knjig, natisnjenih je bilo že več kot 320.000 izvodov njegovih knjig in vsak dan si v slovenskih knjižnicah izposodijo 140 njegovih del. Če bi zložili vse izvode Sivčevih knjig drugo na drugo, bi nastala gora, višja kot 5650 metrov.

## Treba je imeti precej »zicledra« Izpod peresa Ivana Šega izšle Mokarice

Piše: Nina Pirc Vovčko, ilustracija iz Mokaric, avtorica: Barbara Koblar

»Odločitev za pisanje česar koli, naj bo kratka zgodba ali knjiga, se zgodi brez mojega posebnega truda. Ko začutim, da bi bilo dobro nekaj napisati in povedati, pride to iz moje notranjosti,« pravi Ivan Šega, ki 20. junija javnosti predstavlja svoje novo, že 4. leposlovno delo. Knjiga nosi naslov Mokarice, gre pa za barvito pripoved v treh slikah – vsaka prikazuje drugo obdobje družbenega življenja po drugi svetovni vojni.

Tekoče pripovedovanje in sočen jezik bralca Mokaric ne bosta pustila ravnodušnega. »Sam imam rad, da vsebina povleče, in tega sistema se držim tudi pri pisanju,« pove Šega. Bralec bo skupaj z glavnimi liki najprej doživljal zgodnji povojni čas pomanjkanja in obveznih oddaj. Temu bo sledilo obdobje, ko se je življenje normaliziralo, čeprav je še marsičesa primanjkovalo, v zadnjem delu knjige pa je poskus predstavitve življenja v samostojni državi in danes aktualnega pojava tajkunstva. Prav slednjega je Šega zavestno prikazal pozitivno, ker so med podjetniki, kot pravi, tudi danes sposobni in poštene ljudje, ki ustvarjajo delovna mesta



še marsikateremu sosedu. »V tej knjigi sem želel zabeležiti čas, v katerem sem živel, da bo morda nekdo, mnogo pozneje, morda le hotel vedeti, kako je nekoč živela neka generacija.« Avtor pravi, da je pripoved plod njegove domišljije, prežeta z osebnimi spomini: »Zgodba iz prvega dela knjige se je zgodila prav naši družini. To sem doživljal

kot šolar. Opazoval sem srd, bolečino in jezo, ki so jo doživljali moji starši v nekdanji državi, ko so morali do zadnje črke odločbe zadostiti njenim zahtevam, čeprav so bili v družini stari ljudje in otroci, ki so še kako potrebovali tisto, kar je vzela.«

Ivan Šega najraje piše ob deževnih dneh in napovedi, da bo naslednji dan sončen, ko ujame rdečo nit, pa ob računalniku lahko presedi celo dopoldne. »Za pisanje tako dolgega teksta, kot je knjiga, je treba imeti precej »zicledra,« ne skriva pisateljske resnice. S svojo novo knjigo je nedvomno obogatil kulturo domačega kraja. »Če hočeš napisati verodostojno zgodbo, moraš poznati tematiko in kraj, v katerega jo postavljaš. Jaz sem jo postavil v ozko dolinico, ki jo imenujem Rožni Dol,« pojasnjuje. »V zgodbi je opazna tudi dejavnost kraja, ki je suhorobarstvo in lesnopredelovalna industrija.«

Knjige Ivana Šega izhajajo pod okriljem društva MEH. To v praksi pomeni, da avtor sam poskrbi za vse faze njihovega nastajanja. Pisanje mu predstavlja tretjino vsega dela, ostali tehnični del pa dve tretjini. »Da o denarju niti ne govorim,« pripomni. »Dobiti prave ljudi za zmerno ceno je velik zalogaj. Ker ne želim doživeti Valvazorjeve usode, moram prav zaradi tega narediti večletni časovni predah za izdajo naslednje knjige.«

## Da ne pozabimo ...

Pripravljala: Ivan Šega

Povzeto po šolskem listu *Iz naše doline*, letnik 1936/37

### DOBRO PRIPRAVLJENA POŠTEVANKA

Jožku je delala poštevanka velike preglavice. Gospodična učiteljica mu je zato strogo zabičala: »Glej, da pojde jutri gladko, če ne, se pripravi ... !«

Drugi dan učiteljico nekaj moti pri Jožku. Sama ne ve, kaj. Končno se ji posveti. »Jožek, ti sediš na torbi, daj jo pod klop!« On molči in se ne gane. Soseba odgovorita namesto njega: »Ne, ne sedi na torbi.«

Nekaj mora biti, saj je dosti večji od drugih, razmišlja učiteljica: »Pridi semkaj!«

Ne, res ni sedel na torbi. Imej pa je dvojne hlače in vmes precejšnjo lego slame. Tako je bil dodobra pripravljen za slučaj, da mu poštevanka ne bi šla gladko.

(avtor neznan)

### ○ LOTERIJI

Prejšnje čase se je pri nas mnogo stavilo na loterijo. Z neverjetno strastjo so nekateri stari ljudje stavili svoje težko prislužene krajcarje. Vedno se jim je kaj pomenljivega sanjalo, da so ugibali, katere številke bi znale priti ta teden v Graz ali Trst. Razlago iz debelih sanjskih knjig so imeli v malem prstu.

Stara Cilka v trafiki pri Fajdigovih je imela posebno takrat, kadar sta ji prinesla pismo noš Jerkač od ribniške strani, berač Ančahar pa od onkraj Boncarja cele pole 'redov', dela čez glavo.

V nekem kraju, kjer je bilo dosti takih ljudi, ki se tej strasti niso mogli odpovedati, je gospod kaplan rekel na prižnici med drugim: »Če bi kdo imel le še par krajcarjev, pa bi se mu sanjalo, da je videl številke 15, 36, 73, sem trdno prepričan, da bi še tiste zadnje krajcarje zastavil, namesto da bi si kupil kruha.«

Po maši počaka pred cerkvijo kaplana stara ženica in ga vpraša: »Slišijo, gospod kaplan! Kako so rekli, jaz dobro ne slišim, katere številke so se jim sanjale?« Gospod kaplan pravi: »Mam'ca, mislite rajši na zadnjo uro, ki bo bolj gvišno prišla kot loterijska terna.«

Moški so bili ravno tako vdani tej igri kot ženske. Neuspeh jih je večkrat zelo razkačil. Nekoč je stal star možakar pred oknom, kjer so bile obešene ravnokar izžrebane številke. Pa vsaka je bila samo za eno številko višja od onih, ki jih je on stavil. Jezen udari s palico po njih, da so se drobci šipe razleteli na vse strani in jo odkuri proti domu. Pa ga sreča znanec in ga vpraša: »No, Andrej, si kaj zadel?«

»O, ja! Zadel, zadel, pa pošteno.«

»No, če si zadel, boš pa tudi dobil.«

»Dobil bi, pa nisem čakal,« je rekel vprašani in jo mahnil dalje.

Ludvik Debeljak, I. b. v. n. (1936/37)

## Pesem si 2013 Izid sedmega letnega zbornika

Piše: Ana Porenta, Zavod za razvijanje ustvarjalnosti; foto: Dan Grešak

11. maj 2013, Trubarjeva domačija Rašica. Pesem.si, spletni portal za objavljane in branje poezije, ki deluje v okrilju Zavoda za razvijanje ustvarjalnosti, je v šestih letih delovanja postal najživahnejši prostor za objavljane in branje poezije ter mentorsko delo in hkrati informator o prireditvah ter različnih literarnih dogodkih, ki se odvijajo zlasti v Sloveniji. V šestih letih, odkar obstaja, je čez 1500 članov na njem objavilo preko 80 000 pesmi.

Vsako leto ob izidu letnega zbornika se člani portala, uredniki in avtorji izbranih pesmi zberejo na srečanju na Trubarjevi domačiji na Rašici. Pesem si 2013 je sedma knjiga pesmi po vrsti, predstavlja 80 avtorjev in obsega

### MONET IN JAZ

Iznad megle vzhaja vtis:

Le Havre, jutro!  
Modrozeleno jutro,  
v sredi rumen vris.

Živahna rima je kot odblesk  
dreves v potoku, ki  
miruje pod lubjem starih fresk.

In tam ženska s parazolom, ki pogleduje  
proti topolom in seneni kopi.

Sonce tone v vodo, kjer se most dviguje.

Od tu ga gledam: neodločen stopi  
v zasajano idilo jutranje narave.

Nebo, modrina, nič ni tuje;  
vonj košene trave  
in spet potok, lokvanj, kamen, svod.

Kdaj naj izstopi  
iz odseva pod mostom?  
Ne zdaj. Zdaj bi bil  
kot Monet: Vtis, sončni vzhod.

Žiga Lovšin

### V VESOLJU

brbotava v Kozmosu.

lepiva se na stene zgrbančene lupine.

najini telesi sta v  
dotikališču krožnice.

Spojena v klobčič drsiva po orbitah.

Gibljeva se v ¾ taktu.

Vpeta v osončje absorbirava  
zvezdni prah.

Jasna Janež, rožmarin

skoraj 300 strani. V njej so objavljene pesmi Jasne Janež in Žige Lovšina iz Sodražice. Letošnji program srečanja je bil zanimiv in krajši kot običajno, saj smo predstavili pesmi izbrancev letnih časov (pesmi odsotnih avtorjev sva prebirala Ana Porenta in Gregor Grešak), prisotne so nagovorili še uredniki Lidija Brezavšček, Lucija Mlinarič in Peter Reznar, ki je poudaril pomen Pesem si kot trdnega in vzpenjajočega se vznožja pesniške piramide. Svoje pesmi so prebrale Murka Kristan in Majda Kočar iz Ljubljane, Ivanka Kostantino s Primorske, Irena Kus iz Celja, Jure Drlječan iz Domžal, Veronika Šoster, najmlajša pesnica Ernestina Lea Kos ter Silvana Orel Kos z Notranjske, ki je tudi predstavila dopoldansko športno udejstvovanje članic Pesem si.

Dve trojki sta se namreč udeležili Teka trojk v Ljubljani. Tekačice (tudi same pesnice) so nosile majčke, ki so imele na hrbtu odtisnjene verze, ki so nastali na portalu Pesem si – ob vabilu na tek je bilo tudi vabilo k soustvarjanju »tekaških« pesmi.

Posebno noto je prireditvi dala uglasbena poezija. Projekta se je lotila Glasbena šola Ribnica z ravnateljico Majdo Kokošinek in njenimi sodelavci že lani v sklopu natečaja V iskanju identitete, ki ga je razpisala Knjižnica Miklova hiša iz Ribnice. Za izid zbornika pa so poleg pesmi mladih ribniških avtorjev uglasbili tudi pesem večletne urednice na Pesem si Lidije Brezavšček iz Radovljice. Pasja uspravanka s čelom je bila za avtorico veliko prijetno presenečenje, pesem, ki jo je uglasbila Anamarija Pelc (mlada violinistka), poleg nje so jo izvedle sopranistka Mojca Šilc, violončelistka Ema Mrhar in učiteljica klavirja Darja Brcar, ki je bila tudi mentorica kompozicije. V čudovitem



glasbenem programu so nastopile tudi flautistka Neža Lesar in Žana Rus na harmoniki. Ob koncu smo vse omenjene ter tudi mentorici Ksenijo Abramovič Grom in Slavico Marinkovič vsi prisotni nagradili z velikim aplavzom in novim zbornikom

Pesem si 2013, za katerega pesmi verjamemo, da bodo lahko navdihovale mlade glasbenice pri novem ustvarjalnem snovanju v prihodnjem letu. Za pomoč pri izidu knjige velja zahvala tudi Občinam Dobropolje, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče ter tiskarni Medium iz Žirovnice.

Po programu izida v Trubarjevem muzeju se je druženje nadaljevalo v Galeriji skedenj. Bil je prisrčno, sproščeno in globoko doživljeno, ki bo ostalo v spominu do snidenja v naslednjem letu. Hvala vsem, ki ste bili z nami in sprejeli poezijo z odprtimi rokami.

### KLUB HARMONIKARJEV URŠKA

vabi na

### 21. tradicionalno tekmovanje harmonikarjev,

ki bo v soboto, 3. avgusta 2013, ob 15. uri  
na letnem vrtu gostilne Urška v Zamostcu.

Prijave za tekmovanje sprejemamo  
na tel. št. 01 836 61 28 ali 041 591 133 (Frenk).

Po tekmovanju sledi družabno srečanje.  
NOVOST – letos izbiramo pevski talent – URŠKA 2013!

VABLJENI!

## Zdravilne rastline

Piše: Jože Majes, Zeliščarska kmetija Plavica



Oče sodobne medicine Hipokrat, ki je živel pred davnimi 2500 leti, je zapisal sloveče besede: »Hrana naj bo zdravilo in zdravilo naj bo hrana.« Ta modrost je kako aktualna še danes, ko se srečujemo s snovmi, ki se dodajajo prehranskim izdelkom, da so obstojni, da imajo lepši videz, da so okusnejši itd. Še hujšo nevarnost nam predstavljajo fitofarmaceutska sredstva za zaščito rastlin, za katere nikoli ne moremo reči, da so povsem varna. Vsi nasveti o količini teh pripravkov so namreč določeni empirično. Na svetu nas je že skoraj 6 milijard. Dva človeka na tem svetu si nista čisto enaka. Nekaterim lahko že najmanjša količina neke škodljive snovi povzroča težave, drugim ne.

Spomnim se nasveta opatice Hildegarde iz Bingna, ki je živila med desetim in enajstim stoletjem prejšnjega tisočletja. Glasil se je nekako takole: »Nabirajte in uporabljajte zdravilne rastline, ki rastejo okoli vašega doma, kajti prišle so k vam, da vam pomagajo.«

Dostikrat slišimo, da se ljudje pogovarjajo le o zeliščih, vendar je pravilno, da se pogovarjamo o zdravilnih rastlinah. Zdravilne učinkovine se namreč pojavljajo tako v drevju, grmih, polgrmih kot tudi v zelih. Težko bi naredil učinkovito mešanico rastlin za odvajanje vode iz telesa brez listov breze ali dobro rastlinsko kavo brez želoda, za katerega vemo, da je plod hrasta. Tudi čajno mešanico za pomirjanje srca si težko zamišljamo brez cvetov gloga. Pa vendar je glog grm.

Cvetove, liste in stebila zdravilnih rastlin nabiramo vedno v času tik pred cvetenjem oziroma ko cvetijo. V tej fazi vsebuje rastlina največ zdravilnih učinkovin. Lubje dreves in grmovnic nabiramo praviloma od dve do triletnih poganjkov v času muževnosti. Plodove nabiramo, ko so zreli, korenine pa koplremo praviloma pozno jeseni ali tudi pozimi, če zemlja ni zmrznjena.

Iz zdravilnih rastlin lahko pripravljamo zdravilne čaje, tinkture, olja, mazila, sirupe, bombone itd. Pomembno je, da se zavemo, da je učinkovitost uporabe zdravilnih rastlin prav tako učinkovita pri boleznih, kot so običajna zdravila, s tem da telo naravno zdravilo prepozna in ga lažje sprejme kot sintetično. Sploh pa je dobrodošlo nabiranje in uporaba zdravilnih rastlin pri nas, ko je še kar nekaj neokrnjenih narave in zato temu primerno bogat svet kar vabi, da ga uporabimo in ga ne prezremo.

Jože Majes z Zeliščarske kmetije Plavica bo imel v **četrtak, 27. 6. 2013, ob 19:00 predavanje** v telovadnici OŠ Sodražica. Vstopnina znaša 10 €.



## Preventivni ukrepi pri naših »mačkonih«

Piše: Anja Vesel, dr. vet. med., foto: Meta Drobnič

Cepljenja pri mačkah zakonsko niso obvezna, vendar je mačke priporočljivo cepiti proti mačji kugi, mačjemu respiratornemu sindromu, mačji levkozi in steklini. Proti mačji kugi in mačjemu respiratornemu sindromu se cepi dvakrat, in sicer prvič pri 8. in drugič pri 14. tednih starosti. Proti mačji levkozi se prav tako cepi dvakrat, vendar prvič pri 10. in drugič pri 14. tednih starosti. Ponovna cepljenja za vse tri omenjene bolezni so na 12 mesecev. Proti steklino se mačke cepi enkrat pri starosti 16. tednov. Ponovna cepljenja pa so na 12–24 mesecev.

Pred cepljenji je tako pri mačkah kot pri psih potrebno odpraviti notranje zajedavce, saj tako dosežemo boljšo odzivnost organizma na cepivo.

Starosti ob cepljenih proti mačji kugi, mačjemu respiratornemu sindromu, mačji levkozi in steklino

Bolezen	Starost ob 1. cepljenju	Starost ob 2. cepljenju	Ponovna cepljenja
mačja kuga	8 tednov	14 tednov	na 12 mesecev
mačji respiratorni sindrom	8 tednov	14 tednov	na 12 mesecev
mačja levkoza	10 tednov	14 tednov	na 12 mesecev
steklina	16 tednov	/	na 12-24 mesecev



### ODPRAVLJANJE NOTRANJIH IN ZUNANJIH ZAJEDAVCEV

Notranji zajedavci pri mačkah so gliste, trakulje, pljučni črvi, kokcidije ... Za njihovo odpravljanje obstajajo različni preparati, in sicer v obliki tablet, past in kožnih polivov (ampul). Kateri preparat in v kakšni obliki lahko uporabite, je odvisno od vrste zajedavcev, ki jih ima žival, ter starosti, teže in tega, koliko je vaša žival pripravljena sodelovati pri aplikaciji. Paste se pogosteje uporablja pri mladih. Ampule so veliko bolj priročne

za aplikacijo kot tablete, vendar delujejo v večini na malo manjši spekter zajedavcev kot tablete. Po drugi strani ampule delujejo dlje kot tablete. Pri izbiri antiparazitika moramo upoštevati tudi težo živali, saj vse pripravke odmerjamo glede na težo živali.

Notranje zajedavce moramo odpravljati ne le pred cepljenji, pač pa celo življenjsko obdobje našega ljubljence. Odrasle živali, tako mačke kot psi, morajo biti razglistene 3–4 krat na leto. Mladičkom damo pasto prvič v starosti 2–3 tednov in nato še 3x v razmaku 14 dni do 8. oz. 9. tedna starosti. Pogostost dajanja antiparazitikov je odvisna tudi od narave samega preparata.

Poskrbeti moramo tudi za odpravljanje zunanjih zajedavcev – klopov, uši, bolh, garij, dlakožerov ... Tako naše ljubljence obvarujemo pred okužbami z nalezljivimi boleznimi, ki se prenašajo z nekaterimi od njih. Za odpravljanje zunanjih zajedavcev prav tako obstajajo različni preparati v obliki ampul, ovratnic, obeskov, razpršil, praškov ... Naj bo življenje naših kosmatincev zdravo, obenem pa poskrbimo za njihovo dobro počutje!

## Šmarnice v Zamostcu

Piše: Miha Benčina, foto: internet



Tako drobne, tako dišeče, tako lepe ... Večji je šopek, lepše so, bolj dišijo, bolj se jih razveselimo. Kot vemo, se šmarnice imenujejo tudi majniška srečanja v cerkvi ali pri vaških kapelicah. Letos smo se otroci in starejši srečevali v naši

kapelici v Zamostcu. Vsak dan je bila pri nas razigrana množica otrok različnih starosti, vsakič v zelo velikem številu, ob otrocih pa so bile mame in stare mame, ki so nas budno spremljale in opazovale naše vedenje. Drug ob drugem (starejši ob mlajših ali

obratno) smo se dobro počutili in bili združeni v molitvi. Srečevali smo se vsak dan, razen v torek, 7. maja, ko je potekalo spraševanje v cerkvi z gospodom nadškofom za letošnje birmance.

Letos smo brali zelo zanimivo knjigo z naslovom ŽIVETI Z VERO JE DRUGAČE. Spoznali smo družino Praznik. Trije otroci z atijem in mamico sklenejo, da se bodo v mesecu maju vsak večer skupaj pogovorili o kakšnem vidiku vere, ki jih žuli ali pa ga ne razumejo dobro. Njihovi pogovori se sučejo okoli pomena molitve, maše, zakramentov, greha in drugih vprašanj. Branje zajame tudi preprosto razlago nedeljske božje besede in praznikov, ki jih obhajamo v mesecu maju. Praznikovi se v svojem iskanju obračajo tudi na Marijo, ki je zgled vere, v šmarnicah pa je živo prisotna z vzklikom, ki sledi vsakodnevnemu branju.

Šmarnične ure so bile zelo zabavne in komaj čakam naslednje leto.

## Bend501

Pogovarja se: Jasna Janež, foto: Luka Švigelj, Sviglo production

Bend501 je slovensko-hrvaški bend. Sestavljajo ga štirje člani: David Škrabec ga zastopa na kitari, Darjan Pakiž je odgovoren za klaviature in vokal, Siniša Pantar je bobnar in vokalist, Jan Drobnič pa basist in prav tako vokalist. Igrajo v diskotekah in klubih pa tudi na porokah ali drugih zasebnih zabavah. Ob pijači sem se pogovarjala s članoma, ki prihajata iz naše občine.

Od kod ideja za ime benda, kdo je glavni »krivec«? Kako to, da imate hrvaško ime?

Jan: Najprej se je imena spomnil David. Midva sva hotela, da bi se imenovali Bend505, po starih Kraševih bombonih. David je vztrajal pri 501, ker se je tako imenoval nek popularen disko, ki je zdaj že zaprt. Hrvaško ime imamo zato, ker smo začeli kot hrvaško-slovenska zasedba, večinoma igramo hrvaške hite, tudi nastopati smo začeli na Hrvaškem.

Darjan: V Sloveniji se imenujemo bend petstojedan, na hrvaškem pa smo petstoena, da je bolj zanimivo. Povsod mislijo, da smo tujci.

Katero zvrst glasbe še igrate?

Darjan: Po večini igramo jugo, pop, najde se tudi kaka angleška za začimbo.

Jan: Igramo tudi izbrane slovenske pop komade. Izbiramo takšne, ki so »za žur«.

Pred kratkim je izšel vaš album priredb. Nam lahko povesta kaj več o tem?

Darjan: To smo naredili predvsem z namenom, da se predstavimo naročnikom, da vidijo, kakšno zvrst glasbe igramo.

Do zdaj ste sodelovali že s kar nekaj glasbeniki: z Alenom Vogrincem, Barbaro Ogrinc, Binno. S katerim ste imeli najboljše izkušnje? Ste se kaj naučili tudi od njih?

Darjan: Z vsemi smo korektno sodelovali. Z Binno in Barbaro smo se super razumeli. Obe sta odlično opravili svoje delo. Ruska Richieja smo upoštevali glede tega, kako se moramo oblačiti. Prej smo na nastope hodili v puloverjih s kapuco, zdaj se oblečemo bolj praznično.

Jan: Seveda je z nekaterimi občasno prihajalo tudi do konfliktov.

Z Binno ste posneli tudi videospot pesmi U ljubav vjere nemam. Kje ste snemali, koliko časa, ste se morda srečali tudi s kakšnimi ovirami med samim snemanjem?

Jan: Trajalo je 7 mesecev. Snemali smo, ko smo se vračali z nastopov. Videospot je posnet na različnih krajih, od Cerknice do Portoroža.



Darjan: Lotili smo se čisto na enostaven način. Jan je vse posnel s kamero in zmontiral. Na koncu je super uspelo. Videospot smo posneli za nekaj evrov, kolikor je stala kava po snemanju.

Nastopate več v Sloveniji ali na Hrvaškem? Ste že kdaj nastopali na dobrodelni prireditvi?

Jan: Več nastopamo v Sloveniji. Na dobrodelni prireditvi smo nastopali dvakrat. En naš dobrodelni nastop pa je bil z Alenom v Trbovljah.

Darjan: Začeli smo v Prezidu, zdaj pa že dolgo nismo bili na Hrvaškem. Igramo vsepovsod: od Maribora, Kopra, Tržiča, Metlike ... Dobrodelno smo nastopili v Sodražici, in sicer ob obletnici smrti sošolca, drugič smo igrali v novi športni dvorani za Andrejo Škufca, ki ji je pogorela hiša.

Na spletu sem zasledila, da iščete novega pevca ... kakšni so odzivi?

Darjan: V bistvu smo kar mi enega poklicali, ker smo o njem slišali dobre stvari. Sicer pa se jih je kar nekaj javilo. Jan: Pevce težko dobiš, velikokrat niso resni. Pri nas jih je v rokah držalo mikrofon že kar nekaj.

Kako boste (kot bend) preživel to poletje?

Darjan: Najprej bomo pridno vadili, ker moramo z novimi člani skozi vse pesmi, ki smo jih do sedaj igrali. Poleg tega moramo dopolniti repertoar z novimi »komadi«. Potem pa gremo za nagrado skupaj na morje. Tam mogoče naredimo kakšen svoj komad, če bo inspiracija.

Vsi, ki radi jih imamo,  
nikdar ne umrejo,  
le v nas se preselijo  
in naprej, naprej živijo,  
so in tu ostanejo ...

(J. Medvešek)



## Zahvala

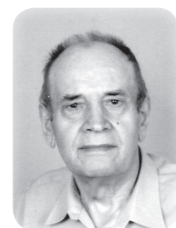
Ob izgubi naše drage mame

PAVLE JANEŽ, roj. ORAŽEM  
(1940–2013)  
iz Globeli

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ji stali ob strani v času njene bolezni, se od nje poslovili in jo pospremili na njeno zadnjo pot. Hvala vam za izrečeno sožalje, tople in sočutne objeme, podarjene sveče in svete maše. Posebna zahvala gospodu župniku Francu Bizjaku in Bogdanu Oražmu za lepo opravljeno sveto mašo in pogrebni obred ter vsem pevcem za lepo odpete pesmi. Hvala tudi Pogrebniemu zavodu Komunale Ribnica. Iskrena hvala vsem.

Žalujoci vsi njeni

Velika je bolečina,  
če moraš slovo jemati  
od nekoga, ki ga imaš rad.



## Zahvala

Od nas se je za vedno poslovil dragi mož, ata,  
stari ata, pradedek, brat in stric

STANISLAV ILC,  
po domače ZELOV STANE,  
iz Sodražice, Na pesek 26  
(15. 5. 1931–16. 4. 2013).

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste se tako številčno od njega poslovili in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala vsem za besede tolažbe, izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše.

Posebna hvala gospodu župniku, pevcem, osebju Zdravstvene postaje Sodražica, dežurni službi Zdravstvenega doma Ribnica, negovalkam Bolnišnice Sežana, osebju Bolnišnice Izola in pogrebni službi Komunale Ribnica.

Žalujoci žena Anica, sin in hčerki z družinami,  
vnuki, pravnuka in vsi njegovi

Živel je za druge,  
njegov rajon  
bila je njegova družina.



## Zahvala

Po dolgotrajni bolezni je odšel od nas

IVAN ŠILC – IVO  
(30. 10. 1939–4. 6. 2013),  
rajonski elektromonter.

Hvala vsem, ki ste mu stali ob strani v času njegovo bolezni, pomagali pri organizaciji pogreba, prispevali darove, mu izražali pohvale ter se dostojno poslovili od njega.

Hvala župniku g. Francu Bizjaku za izbrane besede ob pogrebni slovesnosti.

Posebna zahvala članom družine Okić, ki so ga sprejeli za svojega družinskega člana ter mu izkazovali izjemno človečnost.

Njegovi bližnji svojci

Ko pošle so ti moči,  
zaprl trudne si oči.

Čeprav spokojno spiš,  
med nami vedno še živiš.

Življenje tvoje bilo je težko,  
še težje od tebe bilo je slovo.



## Zahvala

Ob boleči izgubi dragega brata, strica,  
svaka in nečaka

ALOJZA CVARA iz Lipovšice 9  
(31. 8. 1940–11. 5. 2013)

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrazili ustno in pisno sožalje, se v tako velikem številu poslovili od njega, darovali sveče, cvetje, dar za svete maše. Posebna zahvala zdravnikom in medicinskemu osebju Zdravstvenega doma Ribnica, gospodu župniku Franciju Bizjaku in Miru Šlibarju za lepo opravljen obred, pevcem za lepo petje, Komunalnemu podjetju Ribnica, gasilcem iz Zamostca. Hvala tudi društvu invalidov, posebej kegljačem. Vsem in vsakomur posebej še enkrat lepa hvala.

Žalujoci vsi njegovi

## Branje za vse okuse

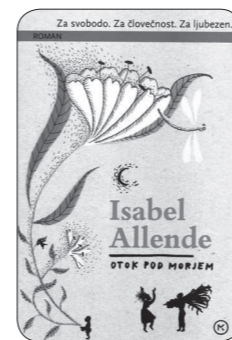
Piše: Nežka Mohar Gačnik, bibliotekarka

Na marčevski pravljčni urici so najmlajši prisluhnili pravljici z naslovom O kralju, ki ni maral rumene barve. Kasneje so jo tudi likovno upodobili. Aprilska pravljčna urica je minila v znamenju dveh pravljic: Kakaduji in Tigrova preproga. Mali nadobudneži so izdelovali risbice.



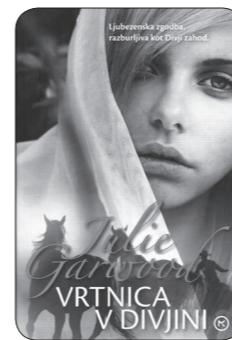
### TASHA ALEXANDER Škrlatno svarilo

Po vrnitvi v London se Emily Hargreaves pridruži kampanji za pridobitev ženske volilne pravice in nestrpnostno pričakuje začetek nove družabne sezone. A predzren vandal zmoti mir glavnega mesta, ko po pročeljih domov visoke družbe polije rdečo barvo. To omadeževanje, ki ga je nemogoče skriti, naznanja razkritje škandaloznih skrivnosti in požene njihove žrtve v sramoto, obup in celo smrt. Kmalu živi vsa londonska elita v strahu, kdo bo naslednja tarča. Lady Emily in Colin Hargreaves, najljubši agent britanske krone, morata odkriti identiteto in razkriti motiv izkrivljenega uma, ki stoji za vsem tem, preden bo izgubljeno še eno nedolžno življenje. Jima bo uspelo?



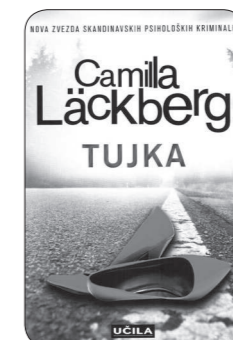
### ISABEL ALLENDE Otok pod morjem

Čilsko-ameriška pisateljica Isabel Allende ima zveste bralce na vseh zemljepisnih dolžinah in širinah. Z omenjenim romanom ji je znova uspelo pričarati magično zgodbo o izjemni ženski, odločeni kljubovati nenaklonjeni usodi. Roman je izbrušena večplastna zgodovinska pripoved, v kateri spremljamo usodo sužnje Tété in njenega gospodarja Tolousa Valmoraina. Francoz, ki se je preselil na Saint-Dominigue, da bi prevzel očetovo plantažo sladkornega trsa, kupi devetletno Tété za sužnjo svoji krhki ženi. Toda z leti jo prične spolno izrabljati in Tété mu rodi hčerko. Med Valmorainom in Tété se razvije zapleten odnos, poln odvisnosti. Ko pred vrata Saint-Dominigua privre krvava revolucija, vsi skupaj zbežijo v New Orleans. Valmorain tam kupi novo plantažo, Tété pa si je odločena izboriti svobodo, ki ji jo je gospodar obljubil.



### JULIE GARWOOD Vrtnica v divjini

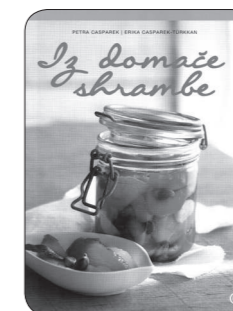
V mestecu Blue Belle v Montani se nihče ne drzne vtikati v Claybornove. Nenavadni bratje so bili nekoč počestni pobalini v New Yorku, ko pa so v slepi ulici našli zapuščeno deklico, so jo poimenovali Mary Rose, se odpravili na zahod in jo vzgojili v damo. Postal so družina, ki jo namesto krvi vežeta zvestoba in ljubezen. A nenadoma njihovo idilo zamaje prihod tujca, lorda Harrisona, ki se močno ogreje za čedno Mary Rose. Ta mu čustva ognjevito vrača, dokler ne pride na dan skrivnost, ki njuno ljubezen postavi na preizkušnjo.



### CAMILLA LÄCKBERG Tujka

To je napet, privlačen in zelo aktualen kriminalni roman, v katerem je Patrik postavljen pred največji izziv v svojem življenju. Vzporedno se mora ukvarjati z dvema različnima preiskavama umorov, obenem pa se z veliko naglico približuje dan, ko se bosta z Erico poročila.

Patrik Hedström in njegovi kolegi na policijski postaji v Tanumshedeju so imeli mirno zimo. Ob nastopu pomladi pa se razblini mirno obdobje in se dogodki kar vrstijo. Na postaji dobijo novo policistko Hanno Kruse, v kraj pripeljejo kontroverzni resničnostni šov in Fjällbacko znova doletijo nenadne nasilne smrti. Kar je bilo najprej videti kot nesreča, se izkaže za umor. Zatem Patrik odkrije povezavo še z dvema podobnima primeroma na Švedskem in uvidi, da ima storilec na vesti več življenj. V smetnjaku najdejo mrtvo eno od udeleženk resničnostnega šova. Ali je brutalni umor zagrešil serijski morilec, ki ga išče policija?



### PETRA CASPAREK in ERIKA CASPAREK-TÜRKKAN Iz domače shrambe

Na novo odkrijte tradicionalne recepte za shranjevanje živil in pripravite najrazličnejše poslastice za domačo shrambo: od jabolčnega želeja do arašidov z vasabijem in od ajvarja do čokoladnega kolača v kozarcu. Z recepti za marmelade, vloženo zelenjavo, terine, začimbne mešanice, sirupe, likerje, kandirano sadje, praline in še mnogo drugih dobrot lahko s svojimi domačimi vse leto uživajte, kar ponuja narava v različnih letnih časih. Ugotovili boste, da je konzerviranje doma preprosto, zabavno in zdravo!



### RHONDA MASSINGHAM HART Vertikalna vzgoja zelenjave in sadja

V priročniku boste odkrili nove in domiselne načine vrtnarjenja, in sicer kako ustvariti svoj vrt na balkonu ali terasi. Na zelo majhni zaplati zemlje si lahko obdelovalno površino povečate v višino. Sadite sadje in zelenjavo takih vrst, ki se vzpenjajo, obešajo ali pa zvijajo proti soncu. Na majhnih, omejenih prostorih je manj plevela in tudi škodljivcev, pridelek pa je večji. Začnite z graham in fižolom, ki sta prava zvezdnika med vzpenjavkami, potem pa raziskujte še druge možnosti navpične rasti pri drugih priljubljenih vrtnih pridelkih.

S tem tudi zaključujem tokratni pregled nekaterih knjižnih novosti. Čim lepše in prijetneje preživite prihajajoči čas počitnic in dopustov, oddahnite si od vsakodnevnih delovnih obveznosti in skrbi ter uživajte v dobri družbi na soncu ali v senci. Pa še kakšno dobro knjigo vzemite s seboj! Radi in lepo se imejte ter na svidenje čez dva meseca!

